Mūsų Obalsis:
Už Progresą, Taiką ir Demokratiją!

VILNIS

This Issue Consists of Two Parts
PART ONE

VOLUME XXI, No. 304 | KETVIRTADIENIS, GRUODŽIO (DECEMBER) 26, 1940 | 3116 S. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. | TELEPHONE: VICTORY 1455 | KAINA TRYS CENTAI

KASDIENĄ...

Mr. Halifax Nesusitaikys
Tie paraginimai
Militarinės jėgos

Paskyrimas Anglijos ambasadorium Amreikoj lordo Halifax rodo didelio pritarimo Amerikos pas tuos, kurie nori, kad Anglija susitaikytų su Vokitija kol Hitleris dar visai nenusilpnintas, kad paskui bendrai kariavus prieš Sovietų Sąjungą, "naikinus bolševizmą".

Halifax mat buvo vienas pačių žymiausių "appeaserių", Municho politikos vykdytojų.

- - -

Gal delto Amerikoj pastaromis dienomis susikurė naujų komitetų, susiburė naujos grupės buk tai kovai už taiką.

Teisybė, tuose komitetuose yra tikrai karui priešingų.

Bet yra tokių, kurie nori Anglijos imperializmą sutaikyti su Vokietijos fašizmu "bendrai kovai prieš bolševizmą".

- - -

Tuli Washingtone kalba, jog siulomas Amerikos ambasadorius Anglijai Norman Armour, esąs tokių pažiurų, kaip Halifaxas.

Amerikos ambasadorius Ispanijai, Mr. Wendell, įsiulęs Valstybės Departmentui skolinti generolui Franco $100,000,000.

Taigi, "užgerintojų" viltys gerokai pakilę.

- - -

Ar galima Anglijos ir Vokietijos imperializmas sutaikyti, kaip tie žmonės, vaduodamiesi savo klesos interesais nori?

Visa eilė požymių sako **Ne.**

Chamberlainas bandė ir neatsiekė, ir tai tokiam laipsnyj, kur "užgerinimas" buvo lengvesnis.

Dabar kuri pusė nusileistų, tai jau turi pasiduoti kitos pusės padiktavimas, o juk nė Anglijos, nė Vokietijos imperializmas to nenori.

- - -

Jungtinės Valstijos koncentruoja karo laivus, orlaivius, submarinus apie Filipinų salas. Tai rodo tik vieną: tikimasi ten karo su Japonija.

Atrodo, kad karas dar daugiau plėtojasi, o ne prie susitaikymo einama.

- - -

Kiti Washingtone patenkinti, kad Halifaxas išimtas iš ministerijos, nes jie mano, kad Edenas bus geresnis. Sovietai į Edeną geriau žiuri. Gali santykiai Anglijos su SSSR pagerėti.

- - -

Winston Churchill mano (o gal turi žinių), kad Italijoj yra didelio pasipriešinimo Mussoliniui, jei jis atsišaukė į italus numesti Dučę už tvoros.

O gal tai bus pastangos bile ko griebtis.

- - -

Hitleris siulo anglams Churchillį nusikratyti.

Churchill siulo italams Mussolinio atsikratyti.

Kiti siulo vokiečiam Hitlerį vyti lauk.

O kai kada žmonės gali paklausyti tų patarimų—žinoma, visų jų.

Tuomet karas tikrai baigtųsi.

- - -

Chicagoj rodo Sovietų judį "Mannerheim Line"—kaip Raudonoji Armija į 12 dienų sutriušką nesvietiškai tvirtas Mannerheimo tvirtoves.

Chicago Daily News matė reikalą net ir editorialą rašyti neigimui to judžio sudaromo įspudžio apie SSSR militarinę galybę.

Vokiečiai Neatsižadėjo Savo Planų Veržtis Anglijon

CIO RYŽOSI SUORGANIZUOTI ORLAIVIŲ ĮMONES

Praves Balsavimus Harvill Įmonėj Sausio Mėn.; Reikalauja Algų Pakėlimo Ryan Įmonėse

LOS ANGELES, grd. 25.—CIO ryžosi suorganizuoti visus orlaivininkystės darbininkus, o darbas šioj industrijoj dabar kaip tik aukščiausiame pakilime.

National Labor Relations Board paskelbė, jog Harville Aircraft Diecasting korporacijos darbininkai balsuos unijos klausimą sausio 3 d.

NLRB taipgi paskelbė, kad gruodžio 27 d. bus pravesta tardymas North American Aviation kompanijos darbininkų reikale balsavimų kokios unijos jie nori.

Pradėta daugiau veikti organizavimui Donald Douglas kompanijos darbininkų Santa Monica įmonėse. Ši kompanija labai aršiai prieš uniją nusiteikus.

Ryan Aircraft, San Diego, jau veda derybas dėl sutarties pasirašymo.

Darbininkai reikalauja algų pakėlimo iki 75 centų valandai. Iki šiol mokėjo tik po 50 centų į valandą.

CIO reikalauja atsaukti valdžios tarpininką G. R. Malcolm, nes jis neinąs tinkamai savo pareigų.

Puerto Rico Darbininkai Reikalauja Minimum Algų

San Juan, grd. 25. — Puerto Rico Darbo Federacija priėmė rezoliuciją, kurioje reikalauja:

Nustatymo minimum algų; socialės apdraudos; 40 valandų darbo savaitėj; paskolos iš Amrikos $150,000,000, kad galėtų nupirkti "žmės perviršį".

Reikalaujama taipgi panaikinti įvairias dideles mašinas, kurios atima darbą iš darbininkų.

KETURI MAINIERIAI PALIUOSUOTI.

Springfield, Ill.—Keturi jauni angliakasiai, kurie pasmerkti visam amžiui kalėti ryšium su nužudymu deputės šerifo dukters, gubernatoriaus John Stelle paliuosuoti. Sėdėjo kalėjime nuo 1933 metų.

Jie buvo nariai PMA unijos, o nužudytosios tėvas UMWA. Žmogžudystė įvyko tų unijų kovos įkarštу.

AMERIKOS SUBMARINAI FILIPINUOSE

Manila, F. I. — Dar 15 Amerikos submarinų atplaukė čionai. Čia taipgi sutraukta nemažai bombanešių.

Kuomet Sovietų kariuomenei ėmė 12 dienų sudaužyti galingas tvirtoves, tai daugelis "militarinių ekspertų", kurie teisingai pavadinti "rašomos mašinėlės generolai", surado SSSR silpna militariniai.

Bet Anglijos militarinė mašina jau antra savaitė neįveikia Bardia miestuko, kuris mažesnis kaip Cicero ir neturi Mannerheimo ar Maginot. Bet tie "ekspertai" tyli.

—V. Andrulis.

LOS ANGELS, grd. 25.—Dar 49 asmens apkaltinti bandyme išsisukti nuo drafto. Pirmiau areštuota 19, paskui dar 65.

Dauguma tų 49 kaltinami, kad keisdami gyvenimo vietą nepaliko antrašų ir delto nebuvo galima su jais susisiekti.

Bijomasi, kad policija sulaikinės jaunus žmones ir reikalaus registracijos kortų.

Federalės valdžios atstovas pataria jauniems vyrams nešiotis registracijos kortas, kad išvengus nesmagumų.

HITLERIS IŠVYKO SU SLAPTA MISIJA

Berlynas. — Adolf Hitler išvyko traukiniu kur tai su slapta misija.

Generolui ir Karo Nelaisvė Yra Kaip Vakacija

Rymas, grd. 25.—Anglijos oro maršalas gen. O. T. Boyd, suimtas italų nelaisvėn apgyvendintas Orsini viloje, kuri yra savastis markyzo Orsini.

Gyvena jis ten prie naujovinių įrengimų kaip vakaciją leidžiąs.

KUR KALĖDOS NE KALĖDOS.

Buenos Aires.—Keturios valstybės Lotynų Amerikoj—Argentina, Peru, Kuba ir Meksika kalėdas laiko paprasta religine šventė ir neduoda dovanų. Dovanos tose šalyse duodamos tik sausio 6 d.

Pakėlė Algas 2,000 Mainierių New Mexico Valstijoje

Silver City, N. M., grd. 25. — Nevada Consolidated kompanijos Chino kasyklos pakėlė 10 nuošimčių algas savo darbininkams. Pakėlimas apima apie 2,000 darbininkų.

Kasėjai čia dirba trim pakaitom—darbas eina visas 24 valandas.

Ir Vėl Žemės Drebėjimas Keliose Valstijose

Boston, Mass., grd. 25. — Jau antras žemės drebėjimas bėgiu penkių dienų gerokai supurtė kelias valstijas, pradedant nuo New Yorko ir Pennsylvanijos ir siekiant Kanadą.

Harvardo geologai sako, priežastis buvo tokia: žemės paviršis, buvęs labai nuslėgtas milžiniškų ledų, buvusioj ledų gadynėj, dabar lėtai pakylas.

Turkija Padarius Prekybos Sutartį su Vokietija

Berlynas, grd. 25. — Vokietija padarius prekybos sutartį su Turkija, sako patikimi šaltiniai. Sutarties turinys neskelbiamas.

Turkija turi prekybos sutartį ir su Anglija. Taipgi ji turi savitarpinio gynimo sutartį su Anglija.

Tiesioginis Radijo Susisiekimas tarp SSSR ir Amerikos

Maskva, grd. 25.—SSSR spauda praneša, jog po daugelio metų pastangų pagalios pravesta tiesioginis radijo susisiekimas tarp Jungtinių Valstijų ir Sovietų Sąjungos.

Sovietų inžinieriai praveda naują radijo kelią iš Maskvos, per Chabarovską į San Francisco.

Bandymai parodė, jog galima tuo keliu susisiekti ir kalbėti po 100 žodžių į minutę .

Nuo gruodžio 19 pradėta iš Maskvos į San Francisco reguliaris veikimas radijo susisiekimo. Naujas kelias yra 14,000 kilometrų.

Nuo dabar tarp Amerikos ir SSSR bus reguliaris susisiekimas radijo keliu.

CIO Unija Reikalauja Algų Pakėlimo Orlaivių Dirbėjams

San Diego, Cal., grd. 25.—CIO pradėjo vajų už aukštesnes algas visam Pacifiko pakraštyj.

Unija užvedė derybas su Ryan Aircraft korporacija del algų pakėlimo. Unija reikalauja pakelti iki 75 centų į valandą. Dabar mokama po 50 centų.

Japonija ir Thailandas Padarė Penkių Metų Sutartį

Tokio, grd. 25. — Valdžia paskelbė, jog Japonija padarius penkių metų sutartį su Thai (Siamu) neliesti vieni kitų teritorijos ir pasitarti abi šali liečiančiais reikalais.

Japonijos vyriausybė skaito sutartį labai svarbia politinių atžvilgiu.

ČILĖJ APRUBEŽIUOTA STREIKAI.

Santiago. — Streikuoti Čilėj bus leista nedangiau kaip 10 dienų laike karo, o žemės ukio darbuose visai streikai uždrausta.

Hamilton, Ont. — Canadian National Railways prekiniam traukiniui nušokus nuo bėgių, du gelžkelio darbininkai užmušti.

Jaunimo Konferencija Už Taiką, Prieš Diskriminaciją

Akron, Ohio, grd. 25.—Jaunimo konferencija, laikyta YMCA, niškiai išstojo už taiką ir prieš rasinę diskriminaciją.

Konferenciją šaukė Akron Youth Council. Dalyvavo šio miesto ir apielinkės jaunimo organizacijų ir grupių atstovai.

Rix Herbert, atidarydamas konferenciją pareiškė, jog nežiūrint kuri pusė karą laimės jaunimui ir abelnai žmonėms tas—liekasi tik karo našta.

Perstatyta organizuotų darbininkų pažiūra, CIO pozicija, kad reikia daboti taiką, veikti, kad Amerika nebūtų karan įtraukta.

Planuota kaip įtraukti Akrono jaunimas veikti dėl Amerikos Jaunimo Akto kaip priėmė Amerikos Jaunimo Kongresas.

Kaiteliojimas Planų Trukdo Orlaivių Dirbimui

Los Angeles, Cal., grd. 25. — Patys orlaivių dirbimo kompanijų viršininkai susprogdino Dies agentų burbulą pareiškdami, jog orlaivių gamybai trukdo nė kokis tai sabotažas, bet armijos viršininkų trukdymai, kaitaliojimai planų.

Primetimas darbininkų trukdymą ar sabotažo yra nepamatuotas.

Lenkai Gali Piliečiais Tapti Tik Kurie "Vokiško Kraujo Turi"

Berlynas, grd. 25. — Buvusios Lenkijos lenkai ir savo krašte neturi pilietybės. Jie gali pilietybę gauti tik jei įrodo, kad jie paeina iš vokiečių, turi vokiško kraujo savyje.

SUSIDURUS ORLAIVIAMS DU LAKUNAI UŽMUŠTA

New York. — Virš Floyd Bennett airporto laivyno orlaivis susidurė su mažu orlaiviu. Mažasis nukrito ir lakunai užsimušė, o laivyno orlaivis nusileido saugiai.

Berlynas. — Vokiečių skubiej nedideli laivai nuskandino Anglijos du prekinius laivus—vieną 10,000 tonų aliejinį, kitą 6,000 tonų.

SOVIETAI DUODA NAUJĄ KELIĄ KINIJAI KARO REIKMENŲ PRISTATYMUI

KELIAS EINA PER VLADIVOSTOKĄ, APLINK MANDŽURIJĄ.

ŠANCHAI, grd. 25.—Kinija turi kitą svarbų kelią gavimui ginklų ir karo reikmenų, apart Burma kelio. Naują kelią duoda Sovietų Sąjunga.

Naujas kelias—iš Pacifiko per Sovietų portą Vladivostoką, per Sovietų teritoriją, aplink Mandžuriją, per Išorinę Mongoliją iki Ningsia ir Lanchow miestų Kinijoj.

Tai gan ilgas kelias, bet jis saugus, nes eina per Sovietų teritoriją, tai japonai nedrystų jį kliudyti, o jei ir norėtų, negalėtų nieko padaryti.

Kelias jau veikiąs. Apie 3,000 trokų veža medikales ir militarines reikmenis kinams.

Amerikos laivai gali atgabenti bile ką į Vladivostoką, o iš čia trokai paima.

Kapitonas Evans Carlson, Čiang Kai-šeko patarėjas, vykstąs į Vladivostoką, kur naujai atidaryta Amerikos konsulatas. Carlsonas stengsis paskubinti ginklų Kinijai pristatymą nauju keliu.

Pakelėse įtaisyta gasolino stotys ir visa kas reikalinga trokams. Kelias tiestas per tris metus. Jis yra labai ilgas, bet visiškai saugus, nes japonai, sakoma, bijos bent ką daryti ten, kita, jų orlaiviams neįmanoma ten bombarduoti, nes labai toli nuo jų bazių.

INVAZIJA LAUKIA HITLERIO SIGNALO, SAKO NAZIAI

Italai "Kariaus iki Pergalės", Tvirtina Mussolinis Churchillui; Gauna Orlaivių iš Vokietijos

FAŠISTAI TURĖS NUSILEIST ARMIJOS VIRSININKAMS

Washingtonas, grd. 25. — Italijos fašistų viršunės turėsią nusileisti armijos vadovybei ir įsileist į valdonų ratelį armijos vadų, o tas apribuosiąs Mussolinio galią, sprendžia diplomatiniai rateliai.

Berlynas, grd. 25. — Maršalas Walter von Brauchitsch, kalbėdamas per radiją, pareiškė, jog vokiečių armijos veržimasis (invazija) Anglijon jau paruošta ir tik laukia Hitlerio signalo kada pradėti.

Okeanas gali Anglią protektuoti tik taip ilgai, kol Vokietijai patinka, sakė jis.

Von Brauchitsch aplankė Channel'io (kuris skiria Anglią ir vokiečių okupuotus kraštus), baterijas, o tai rodo, kad vokiečiai ruošiasi prie invazijos.

Hitleris išvykęs kur tai "su slapta misija". Ant užklausimų, ar Hitleris švęsiąs kalėdas su armija, atsakyta, jog "tai militarinės informacijos" ir negalimos atskleisti.

Londonas. — Anglų aviacija bombardavus kelis Vokietijos centrus, o vokiečių aviacija atsakius tuo patim.

Lancashire vokiečių orlaiviai sudaužę keletą komercinių triobų.

Trys Norvegijos Laivai, Anglijos Kontroliuojami, Nuskandnti

New Yorkas, grd. 25.—Per radiją pranešta, jog trys Norvegijos prekiniai laivai, Anglijos kontroliuojami, nuskandinti.

Švedijos prekinis laivas Mangen irgi nuskandintas. Prigėrė 8 žmonės jo įgulos. Kiti išsigelbėjo.

REVOLVERIS KRISDAMAS SUŽEIDĖ DU

Norris City, Ill. — Deputė šerifas K. Cole ir jo kolega J. Gassett sužeisti, iškritus šerifo revolveriui ant cementinio kelio ir iššovus, kada jiedu gelbėjo 4 sužeistus žmones automobiliaus nelaimėj.

Liaudies Frontas Atmeta Socialistų Reikalavimą

Santiago, Čilė, grd. 25.—Liaudies Fronto Pildantysis Komitetas atmetė Socialistų Partijos reikalavimus prašalinti Komunistų Partiją iš Liaudies Fronto.

Socialistams patarta stengtis suderinti savo nesutikimus su komunistais viduje Liaudies Fronto ir demokratinėm priemonėm.

(Demokratija socialistams yra tik skraistė pridengti savo tikslus; jie tik žodžiais demokratiją pripažysta).

VOKIEČIŲ AVIACIJA PADĖS ITALIJAI KARIAUTI

Rymas, grd. 25.—Italų spauda rašo, jog apie 80 Vokietijos orlaivių atskrido Italijon ir skrysta į frontą, nepasakyta į kokį. Orlaiviai atlankė Mussolinio gimimo vietą Forli.

Rymas, grd. 25. — Italija kariaus iki pergalės, pareiškė Mussolinis, atsakydamas į Anglijos premiero Churchillio atsišaukimą, kad italai atsikratytų Mussolinio.

Il Dučė giriasi, kad Italijos valdžia ir žmonės esą vienybėje.

Mussolinis aiškino delko Italija negalėjus su Anglija taikoj gyventi.

Rymas, grd. 25. — Italija gauna maisto ir karui reikalingų metalų iš Švedijos ir Slovakijos, sulyg naujai padarytų sularčių su tomis šalimis.

Švedija pristato Italijai geležies ir metalų, o Slovakija maisto.

Išmetė iš Unijos už Pergreit Dirbimą, Paskelbė Streiką

Londonas, grd. 25. — National Union of Taylors and Garment Workers išmetė iš savo tarpo Albert Lazenby, kuris perdaug sukerpa ir nesiskaito su unijos nustatytu darbo kiekiu.

Samdytojai tačiaus palaikė Lazenby, tai unija paskelbė streiką. Apie 5,000 darbininkų sustojo dirbę.

Samdytojai reikalauja ministerijos sulaikyti streiką.

Anglai Bombardavo Invazijos Portus ir Pareinį

Londonas, grd. 25. — Anglų aviacija bombardavo portus, per kuriuos vokiečiai mano kad turėtų veržtis Anglijon. Tie portai yra Francuzijoj, Belgijoj ir Olandijoj, skersai nuo Anglijos per Chanelą.

Taipgi bombarduota Saar baseinas, svarbus industrijos centrai Pareinyj.

Unija Priešinga Duot Anglijai Paskolas

Buffalo, N. Y., grd. 25. — National Maritime Union, didžiųjų ežerų skyrius, priėmė rezoliuciją, kurioje priešinasi teikti Anglijai paskolą.

Unijos vadovybė sako, kad Anglijai pinigai nereikalingi. Ji turi už ką pirktis karo reikmenų. Paskolos ji nori, kad tuomi Ameriką Europos karan įvelti.

Kita rezoliucija priešinasi siulomiems valstijos "modelio biliams", kurie po priedanga apsigynimo mojasi paneigti darbininkų teises.

"VILNIS"
(The Surge)
LITHUANIAN LABOR DAILY
Published daily except Sunday, and on every Friday together with the regular edition is included an English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States, Canada, and South America one year $5.50; six months $2.75. Chicago $7.50; six months $3.75; foreign countries $8.00; six months $4.00. Subscription rates for the Friday edition, including the English Section, in the city of Chicago, 1 year $2.00; ½ yr. $1.00; outside of Chicago, 1 yr. $1.50 half year 75c.

Advertising rates on application
3116 South Halsted Street, Chicago, Ill.
PHONE, VICTORY 1455

Entered as second class matter September 28, 1926, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Churchill prieš Mussolinį

Churchill'as pasakė prakalbą, kuri buvo transliuojama ne tik iš Londono, bet iš Cairo ir Athenų taip pat. Jis kreipėsi į Italijos karalių, į popiežių ir į Italijos armijos vadovybę, skųsdamas Mussolinį ir kviesdamas jį pravyti. Charakteringa, kad jis nesikreipė į Italijos liaudį. **Jis kalba prieš Mussolinį, kaipo prieš asmenį, bet jis nekalba prieš fašistinį režimą.** Jis susitaikintų ir su fašistiniu režimu, bile tik nebutų Mussolinio. Jei nebutų Mussolinio, tai nebutų ir karo.

Italijos monarchija netoli bėgus nuo fašistinio diktatoriaus, taip-pat kaip Vatikanas. Itališkas fašizmas buvo produktas jų visų kooperacijos. Italijos bažnytinė vyriausybė laimino juodmarškinių avantiuras. Avantiuros Ethiopijoj ir Ispanijoj buvo jų visų bendras darbas.

Churchill'o prakalba parodo, kad jis nenori demokratinės Italijos ir kad jis bijosi italų liaudies. Ko jis nori tai tokios "revoliucijos," kuri prasidėtų ir baigtųsi karaliaus palociuje.

Visi demokratiniai nusiteikę žmonės nori, kad Italijoj įvyktų permainos, bet tokios grieztos permainos, kurios užtikrintų Italijai tikrą laisvę—ne tik be Mussolinio, bet ir be karaliaus, ne tik be karaliaus, bet ir be imperialistiškų viršunių.

Tai butų Italija, kurios norėjo Garibaldi. Bet tokios Italijos Churchill'as nenori.

Keturi Karžygiai

Rytoj sueina 14 metų nuo tos baisios dienos, kada Kaune, fašistinių budelių įsakymu, buvo nužudyti keturi vadai Lietuvos Komunistų Partijos—Karolis Požėla, Juozas Greifenbergeris, Kazys Giedrys Rapolas Čiorny. Jie žuvo kaipo aukos biaurios provokacijos. Nuo to laiko Lietuvoj prasidėjo juoda reakcijos naktis, kuriai nesimatė galo. Bet pereitą vasarą sutruko vergijos pančiai. Šiose gruodžio dienose Lietuvos darbo žmonės prisimins savo didvyrius, kurie kaip savo klasės ricieriai nesudrebėjo žiurėdami mirčiai į akis.

Pranašiškai skamba Karolio Požėlos žodžiai: **"Draugai, dirbau kiek galėjau, mirštų už musų bendrą tikslą. Linkiu ir jums dirbti, dirbti, kovoti iki laimėsite."**

Mirties akyvaizdoje jie reiškė giliausią pasitikėjimą, kad Lietuvos darbo žmonės laimės, kad laimės proletariatas, o sykiu su juo visi rankpelniai ir darbo inteligentija. Jų viltis, jų troškimas, jų idealas išsipildė.

Tarybų Lietuvos istorijoj, ir istorijoj visos Tarybų Sąjungos Požėlos, Greifenbergerio, Giedrio ir Čiorny vardai bus įrašyti aukso raidėmis.

Kaip reagavo Amerikos lietuvių buržuazija, kuomet šioj šalyj gauta žinia apie sušaudymą vadovaujančių lietuvių komunistų ir apie tuoj po to pasekusią juodžiausios reakcijos bangą?

Tautininkai, senio Širvydo vadovybėje, kunigai, Krušo vadovybėje, užgyrė tą kruviną režimą ir reikalavo daugiau aukų. Vadinami liberalai neva bandė protestuoti, bet jie tuoj susimerkė su smetoniniu režimu ir susitaikė su juo. Socialdemokratai, dėl svieto akių, išliejo kelias veidmainingas ašaras, o ant rytojaus jie vėl pludo ir niekino komunistus.

Istorija, revoliucinio sąmoningumo veiksmais, atitaisė tą kruviną skriaudą ir tuos, kurie pakėlė ginklą prieš darbininkų klasę, nušlavė į istorijos sąšlavyną.

Fašistai nesugrįš. Jiems užstatyti visi keliai ir vartai. Sovietų Sąjungos ir Tarybų Lietuvos valdžia nesusideda iš tokių žmonių, kurie darytų kompromisus su liaudies priešais.

Sovietų Spauda Apie Karą

United Press praneša iš Maskvos, ką sovietinė spauda rašo apie karo veiksmus ir bendrai apie karo perspektyvas. Daugiausia ištraukų paduodama iš darbo unijų organo "Trud". Sovietinės spaudos nuomone, Anglų pozicijos stiprėja ir nors laivyno tonažas esąs daug mažesnis, bet ir tuo atveju Anglijai nėra tiesioginio pavojaus.

"Trud" rašo: "Anglija turi tarp 40-50 gerai išlavintų divizijų, jų tarpe bent penkias tankų divizijas. Norint laimėti, Vokietija turėtų iškelti Anglijon tokį pat divizijų skaičių. Bet kol Anglijos laivynas kontroliuoja jurą, o orlaivynas nėra apgalėtas, tokia operacija sunkiai bejmanoma."

Sovietų spauda jau ir pirmiau daug kartų yra pripažinus, kad Anglijos orlaivynas, stiprinamas savais ištekliais ir užpirkimais Amerikoje, rodo vis didėjančią galią. Vargiai dabar galima kalbėti kad jis bus apgalėtas.

Tačiaus su galutinom išvadom sovietinė spauda nesiskubina. Sprendžiami mušiai dar nejvyko. Visa kas rodo, kad karas ilgai užsitęs.

Reikia pasakyti, kad sovietinė spauda, kaip ir Sovietų vyriausybė, šiame kare užsilaiko neutraliai. Paprastai abiejų kariaujančių pusių komunikatai paduodami gana detalingoje formoje ir visiškai bešališkoje formoje. Tie amerikoniški pliuškiai, kurie įtaria Sovietus esant ašies partneriais, yra didžiausi melagiai. Bet Amerikoje tokių žmonių vis mažiau ir mažiau.

Kovotojai Gryžo Tėvynėn

Tik šiomis dienomis mes rašėm, kad lietuviai, kurie kovojo Ispanijos lojalistų eilėse, dar vis tebėra francūzų koncentracijos stovyklose. Tik dabar gauta žinia, kad jie jau Tarybų Lietuvoje.

Buvo taip: Vieną gražią dieną stovyklon atvažiavo Sovietų Sąjungos konsulas ir sušaukė visus lietuvius, latvius, estonus ir bukoviniečius. Konsulas su visais pasisveikino, pasakė trumpą prakalbėlę ir paklausė ar jie nori gryžti į savo tėvynę. Visi pareiškė, kad nori. Visiems buvo įteikta po 200 frankų.

Kovotojai už Ispanijos demokratiją, rašant šiuos žodžius, jau namie. Galima įsivaizdint kaip jie džiaugiasi parvykę į savo socialistinę tėvynę!

Prie smetoninio režimo jie negalėjo nei svajoti apie gryžimą Lietuvon. Jie buvo nepageidaujami piliečiai.

Bet kokia likimo ironija! Tie patys autokratai, kurie manė, kad Lietuvoj nėra vietos tikriems demokratams, dabar patys pasijuto esą be tėvynės.

Kova už Ispanijos demokratiją pralaimėta. Tikėsime, kad tik laikinai. Bet už tai laimėta kova už tikrą demokratiją Baltijos valstybėse.

United States Steel korporacija, per pirmus devynis šių metų mėnesius, turėjo $69,418,000 pelno.

Tuo pačiu laikotarpiu, pereitais metais, jos pelnas siekė tik $12,390,000.

Matote, koks milžiniškas skirtumas! Bet tegul darbininkai pabando pareikalauti daugiau algos. Tuomet prasidės riksmas, kad sabotažuojama šalies apgynimas.

* * *

Ko labiausia bijo Amerikos socialdemokratų vadas Norman Thomas?

Savo straipsny "Socialist Call" (gruodžio 14 dieną) jis pareiškia savo didžiausią baimę, kad Europoje gali įsigalėti Stalinas, jeigu karas perilgai užsitęs. Todėl, jo nuomone, reikia kuo greičiausiai eiti prie naujo Municho, kaip nors sutaikant susipešusius imperialistus. Matote, koks jis "geras."

ATMINČIAI SUŠAUDYTŲ KETURIŲ LIETUVOS KOMUNISTŲ

1926 Metais, Gruodžio 27 d. Karo Teismo Nuosprendžiu Sušaudė Kaune Keturis Komunistus, Kad Pateisinti Fašistų Smurtą, Kad Sulaikyti Darbininkijos ir Valstietijos Judėjimą Už Pasiliuosavimą Nuo Išnaudojimo.

"Draugai! Dirbau, kiek galėjau, mirštu už mūsų bendrą tikslą. Linkiu ir jums dirbti, dirbti, kovoti ir laimėti," K. POŽĖLA. Ir, po keturiolikos metų, liaudis laimėjo.

"Šiandien tariu jums, brangūs draugai, paskutinį žodį: aš kovos už tiesą ir vargšų reikalus kelią užbaigiau... žengiu po šautuvu drąsiai ir tvirtai; būkite ir jūs, draugai, tvirti ir drąsūs!"

Karolis Požėla.

Nenusigando reakcijos Lietuvos Komunistų Partija, nenusigando darbininkų klesa.

"Juk jei viešpataujanti buržuazija pasisotintų keturių krauju, tuomet vargo būtų mažai," J. GREIFENBERGERIS.

Lietuvos išnaudotojų klesa ir jos priešakyje stovėjusi fašistų valdžia su Smetona nepasisotino keturių komunistų krauju, šimtus suvarė į kalėjimus ir ilgus metus ten juos kankino, bet liaudies judėjimo nesulaikė. Idėjos, už kurių skleidimą keturis komunistus sušaudė, paplito nuo Kriokalaukio iki Palangos, nuo Švenčionių iki Virbalio. Nesulaikyt darbo žmonių pasiliuosavimo! Kurie sušaudė liaudies vadus, tai fašistai, jų režimas subliuško. Tautos vadas Smetona ir jo klapčiukai nuo Lietuvos liaudies pasislėpė Berlyno sklepuose.

14-ka Metų Šiandien.

1926 metais, gruodžio 16 dieną, karininkų prisėdęs trokas riedėjo į Žaliąjį Kalną Kaune. Dar prieš 5-tą valandą ryte sustojo prie Karolio Požėlos kambario. Budrus darbininkų vadas jau buvo sužinojęs kas nakčia įvyko Kaune. Jis išėjo iš namų pas kitus draugus tartis. Trokas patraukė toliau. Tuoj sustojo. Čia rado Karolį Požėlą ir Juozą Greifenbergerį pasirengusius išeiti. Suėmė abudu. Uždarė į kalėjimą. Po kelių valandų atvežė į tą patį urvą Kazį Giedrį ir Rapolą Čiornį.

Visur šėlo fašistinė giltinė. Kaime ir mieste darė medžiokles ant šviesesnių liaudies sūnų ir dukterų, kurie priklausė prie profesinių sąjungų, kurie veikė kultūros rateliuose.

Smetonos valdžios karo teismas iškėlė bylą keturiem komunistam, būk jie norėjo nuversti koalicinę valdžią. Klastingi bailiai patys smurtu pasigrobę valdžią dryso kitus kaltinti tame ir mirtin pasmerkti darbininkų ir valstiečių vadus. Karolis Požėla ir Juozas Greifenbergeris buvo Komunistų Partijos Centro Komiteto nariai. Kad palaužti darbininkų klesos vado, Komunistų Partijos, jėgą juos baudė mirtim. Kazys Giedris buvo Raudonosios Pagelbos sekretorius, o Rapolas Čiornis Jaunųjų Komunistų Lygos Centro Komiteto narys. Tuos jaunus vyrus pasmerkė mirtin, kad suduoti smūgį darbininkų organizacijom.

Anksti ryte keturis komunistus šaudė! Nekaltu krauju susitepę rankas juos pakasė tamsoje, kad Kauno darbininkai nežinotų kur jų vadai palaidoti. Nieko neprileisdavo artyn prie tos vietos per visą keturioliką metų. Bijojo Smetonos vyriausybė, nes jautė, kad iš kovotojų kapų balsas šaukiantis žmones į kovą plinta per visą Lietuvą.

Buržuazija nepasitenkino sušaudymu keturių kovotojų. Šimtais nužvelgtus darbininkus ir valstiečius grūdo į kalėjimų urvus ir ten kankino. Bet tas nesulaikė liaudį kovoti už duonos kąsnį, už žmoniškas teises. Pasijuto išnaudotojų klesa naują pavojų, kai Suvalkijos valstiečiai išstojo į streiką 1935 metais. Policija daug žmonių nukovė susirėmimuose ir penkis valstiečius pasmerkė sušaudymui.

Atėjo karas. Dar labiau suvaržė darbininkiją. Dvi imperialistų klikos vakaruose susiėdė už kolonijas, žaliavos šaltinius ir rinkas. Karo pavojum pritvinko Kauno būsena. Birželio pradžioj šiais metais "tautos vadas" Smetona pradėjo suokalbiauti, kad pakišti Lietuvą po Hitlerio skvernu. Bet, deja, nepasisekė. Budrus ir apdairus rytuose liaudžiai draugingas kaimynas nelaukė iki birželio 18-tą fašistai pradės naujo smurto manevrus. Birželio 15-tą atėjo Raudonoji Armija ir pareiškė:

"Tvarkykite gyvenimą savom rankom. Jum taika ir tautinė laisvė užtikrinta."

Tie, kurie terorizavo darbininkus, Skučai ir Povylaičiai; tie, kurie smaugė liaudį ir atgal suko istorijos ratą, keldami nuožmius išnaudotojus į aukštus lobininkus, smuko į užsienius, bijodami duoti liaudžiai atskaitą iš savo darbų.

Daug vandens nutekėjo Nemunu; daug ašarų nuriedėjo per liaudies veidus. Pralietas kraujas, skausmai ir širdgėla veltui nepraėjo. Po 14 metų Požėlos, Greifenbergerio, Giedrio ir Čiornio skleistos idejos, už kurias jie mirė tapo viskuo. Lietuvoj išaušo socializmo gadynė. Šiandien Kaune didžiausia Lietuvos darbininkijos ir valstietijos šventė. Mes, amerikiečiai, džiaugiamės tuo, kas įvyko mūsų tėvų krašte, didžiuojamės ta nepalaužiama drąsa ir pasiryžimu keturių didvyrių, o tai buvo komunistinė ideja, komunistinė drąsa. Ji laimėjo, fašizmas žlugo! **F. Abekas.**

AR ILGAI SLA NARIAI KĘSIME MUSŲ ORGANO PANIEKINIMĄ?

Mūsų Organo Redaktorius Neteko Laikraštininko Lygsvaros.

Apie mėnesis laiko atgal parašiau trumpą straipsniuką į organą "Tėvynę" apie mūsų organo redaktoriaus kliedėjimus. Redaktorius nei straipsnio nededa, nei atsakymo neduoda. Šiuomi aš priverstas siųsti savo raštą į kitą laikraštį. Ta proga noriu atkreipti narių dėmesį į SLA organo redaktoriaus fantastiškus kliedėjimus. Kodėl mes, SLA nariai, turėtume tas nesąmones skaityti? Kodėl mūsų pinigais leidžiamas laikraštis, vietoj tarnauti Susivienijimui ir narių gerui, turėtų būti užkimštas kokių tai religijų skelbimu, kurių ir pats K. Jurgelionis nesupranta ir nežino ką nori pasakyti?

Gruodžio 20 d., 1940 metais, įtalpino antram puslapyj "Tėvynės" štai kokią nesąmonę. Čia paduodu ilgą ištrauką, kad dienraščio skaitytojai, kad SLA nariai, matytų koks chaosas vyksta "Tėvynės" redaktoriaus galvosenoj. Po antrašte "Darbo Numatymas" skaitom:

"Kapitalizmo sistema sulaužė žmones, iškėlė godumą ir pyktį ir pripildė žmonių širdis niekniekiais. Socializmo ideja, kaipo kapitalizmo vaikas, dar tik žmonių galvose bebudama, padarė iš jų dvasios ubagus, siaurapročius ir kerštininkus. Komunizmas tapo simbolizuotas išketame pagiežos kumštyje. Marksizmo ideologija padarė iš komunistų žmonių karikaturas. Skaudu matyti kaip kapitalizmas su marksizmu visaip tarp savęs susimaišė, sulaužė, sukoneveikė, subrutalino, sumašinino žmones Europoj ir Amerikoj kiekvieną kitaip ir vieną baisiau už kitą. Milionams tų žmonių nebėra vilties vėl būti žmonėmis ir tikrai nėra vilties išlikti. Žmonija eina prie savo platesnio horizonto, jie visi paskirti pražūčiai pakelyje.

"Kad nebūtume ir mes tame šlamšte, kurio žmonija turės nusikratyti ateiną pirmyn prie savo laisvės ir kad nebūtume žmonijos pažangos stabdžiais, mes jau šiandien turime išlaisvinti savo sielas ir dvasioje jungtis su gyvenimu, peršokę visus socializmus ir komunizmus, kaipo laikinus apsireiškimus žmogaus dvasiai dergti ir naikinti. Mūsų kelias nėra per socializmą ir komunizmą, bet pro socializmą ir komunizmą. Apsilenkdama jų žmonijos dalis išvengs baisaus sumenkėjimo ir vergijos prieš pasiekiant laisvę, daug lengviau ir greičiau jos pasieks ir turės geriau prirengtą nepanašą laisvei sutikti."

Musų organo red. pirm prakeiksiant viską mušasi į krūtinę ir pasakoja, kad nereikia būti logiškam, nes logika aptveria žmogaus protą, padaro kurmiu. O jis, Jurgelionis, nenori būti logišku—kurmiu. K. Jurgelionis nori, kad ne tik jis kaipo kūnas jaustų, bet kad ir jo dvasia galėtų jaust kiauliškos smegeninės išdavas, tai spiauja ant logikos, prakeikia viską ir ve ką pasiūlo SLA nariam:

"Mes aiškiai einame į dvasinį gyvenimą ir bandyti juo gyventi dabar reiškia dalyvauti stebėtinoj ateities žmogaus ekspansijoj. Tai aukščiau už viską, ką iki šiol mes galėjome įsivaizduoti... Tai yra visai nepanašu į senovės dvasios 'kovas', kokias turėjo Šv. Antanas ar Šv. Augustinas..."

Pagaliau autoriui susimaišo "dvasios ekspansija" ir kaip primuštas žvirblys nukrinta nuo šakos ant žemės.

"Kaip tą viską aš galėčia išpasakoti, perduoti vaizdais ir žodžiais, kad mano broliai ir seserys suprastų?... Kaip su evangelija per svietą eiti? Kokius mokinius ir pasekėjus susirasti šiame mūsų iškrypusiam gyvenime su tokia daugybe vergų ir dvasioj sulūžusių žmonių?"

Su tuo Kleofo malda baigiasi prisipažinimu, kad "mažai laiko."

Atsiprašau "Vilnies" skaitytojų ir SLA narių, kad jus varginu su tokia ilga ištrauka iš K. Jurgelionio straipsnio "Darbo Numatymas". Tatai reikėjo padaryti del parodymo SLA nariam kokis chaosas vyksta mūsų Susivienijimo organo redaktoriaus galvoj, kokiais nonsensais užimama daug vietos SLA organe "Tėvynėje".

F. Abekas.

DELEI TULŲ ŽMONIŲ SIELOJIMOSI IR ISTERIJOS LIET. KLAUSIMU

Žodis į Kazio Varkalos Graudžius Verksmus.

Visuomenės gyvenimas niekad nestovi ant vietos, nuolatos keičiasi, nes keičiasi daiktų gaminimas ir jų apsimainymas ir su tuo keičiasi žmonių santykiai. Lietuvoj pagrindiniai pasikeitė visuomeninė santvarka—iš kapitalistinės į socialistinę.

Del įvykusio perversmo tūli Amerikos lietuviai, kurie orientavosi Lietuvos buržuazine santvarka, baisiai nusivylė ir nesvietiškai sielojasi. Kai pritrūksta melų, tai keiksmais dapildo, bet ir kalba ir rašo kiek galėdami.

Lapkričio 29 d., 1940 m., "Naujienose" Kazys Varkala po antrašte "Lietuvių Kalbos Reikalu" labai piktai rašo ir ne taip, kaip ištiesų yra, bet kaip jis norėtų kad būtų.

Čia pasirinkau K. Varkalą bent trumpai nurodyti kokių nesąmonių smetonlaižiai prirašo:

"Kai istorikas nagrinės 1940 Lietuvos okupaciją, tai jis ras, jog visi visuomenės sluoksniai buvo priešingi 'raudonajai' krašto okupacijai.

"Didelė Lietuvos ūkininkų dauguma pasiturintieji ir neturtingieji, niekad bolševikams nesimpatizavo, nes jie žinojo, kad iš jų nieko gero negalima laukti."

Toliau:

"Stiprus Lietuvos tikybininkų luomas taip pat nenorėjo okupacijos, nes jis žinojo, kad niekad jis neturės tokių privilegijų, kurias turėjo Smetonos viešpatavimo laikais."

Ir paskui prideda:

"Toks vieningas visų visuomenės sluoksnių nenoras priimti okupaciją retai istorijoj pasitaiko. Jis nėra žinomas Lietuvos istorijoj ir retai pasitaiko kituose kraštuose."

Šios ištraukos parodo, kad tai įtužusio fanatiko raštas, kuris nesiskaito su jokiais faktais, kuriam viskas į šalį ir tik jo nuomonė sveika.

Dabar paskaitykime ką rašo vidutinis ukininkas, senas varpininkas Juozas Rimša. Jis savo laiške Dr. Petrikai žymi:

"Po birželio 15 dienos Lietuvoj daug kas pasikeitė. Netekom 'tautos vado' Antano Smetonos, to vado vadinamo kruvinuoju Antanu, kuris 1935-1936 m. streikininkus Suvalkijos ūkininkus nuramino ginklu, jo parėdymu 4-ri ūkininkai Vilkaviškio apskrities tapo sušaudyti, daug kam betardant saugumo pareigūnai pramušė galvas, išsukino rankų pirštus. Birželio 15 d., auštant, tas 'tautos vadas' per Suvalkijos lygumas, lydimas patikimų draugų, ties Kybartais perbėgo į Vokietiją. Lietuvos kaimas nesisieloja, netekęs 'tautos vado'. Nes ūkininkui sunkus buvo gyvenimas: mokesniai dideli, pajamos menkos, ką turėjo parduoti, buvo pigu, ką reikėjo pirkti,—brangu; daug ūkių už skolas, už dalis buvo išvaržoma."

Ūkininkai džiaugiasi, kad išdulkino "tautos vadą". Šimtai tilpo laiškų Amerikos laikraščiuose, kur žmonės rodo savo pritarimą įvykusiam perversmui.

Kazys Varkala šaukia, kad viskas pražuvo; kad kalba ir rašyba žuvo, o Juozas Rimša iš Margių kaimo nuo Paežerių ve ką sako:

"Dabar tautiniu atžvilgiu jaučiamės visai gerai. Mokyklų padaugėjo. Paežeriuose atidarė antrą kompletą, kur mokama V-VI skyrius. 1942 metais numatoma statyti Paežeriuose didelę mūrinę mokyklą, tai vietoj kur buvo atidaryta 1868 metais pradžios mokykla, kurios pirmas peržengė slenkstį varpininkas d-ras Vincas Kudirka. Žemės ūkio komisija tam tikslui paliko 2 ha. žemės. O prie tautininkų, ką nedarėm, kad 1939 metais statytų jubilėjinę D-ro V. Kudirkos mokyklą, jo atminčiai 40-ties metų mirties sukaktuvėms paminėti, niekas nepagelbėjo; švietimo ministerija kurčia, nebylė buvo. Dabar be vargo leidžiama atidarinėti pradžios mokyklas, vaikų darželius. Mokyklose mokoma lietuvių dėstoma kalba, V-VI skyriuj pradeda mokyti ir rusų kalbos per savaitę po 2 valandas. Gimnazijose po 1 val. į dieną tiek, kiek vokiečių, francūzų kalbom. Lietuvių Tarybų sostinėj Vilniuj taipgi viskas mokoma lietuviškai."

K. Varkala sielojasi del religijos. Bet štai kaip dalykai Lietuvoj:

"Kunigai atrodo ramūs, patenkinti, visai nesisieloja netekę metrikacijos. Nors dabar yra atskirta bažnyčia nuo valstybės, bet tikintieji, kurių Lietuvoj nemaža, kunigų nepamiršta, po senovei šie numirėlius laidoja, gimusius po metrikacijos krikština, susituokusius palaimina, vis už tai nemažus atlyginimus gauna, da daugiau negu seniau, nes, sako, dabar kunigai algų negauna, 'reikia duoti'."

Vaikai pradinės mokyklos iki keturių skyrių vien lietuviškai mokinami. Viskas gražiai užlaikoma; J. R. laiške skaitom:

"Įstaigose visur ant sienų matosi didvyrių paveikslai: Vytauto, D-ro Jono Basanavičiaus, Vinco Kudirkos, Žemaitės, Dariaus-Girėno, ir kt."

Apie savo draugus ir apie savo brolį prisimena:

"Nepersenai buvau Kaune, susitikau D-rą K. Grinių. Klausiau apie D-rą Joną Šliupą. Sakė, po senovei, sveikas, drūtas gyvena, bet ir jis jo nematė, nes Šliupas daugiausiai Palangoj prisilaiko...

"Brolis Petras gyvena Kaune, prižiūri liedinimą iš bronzos padirbtos jo paties paminklinės mokyklos, kuri bus pastatyta prie karo muziejaus."

Ar Kazys Varkala gali lygintis su tokiais rašytojais, kaip Radvila, Krėvė-Mickevičius, Liudas Gira, Mykolaitis, Cvirka, Salomėja Nėris ir daug kitų.

Ve kaip tas fanatizmo apimtas žmogelis atsiliepia apie lietuvius rašytojus:

"Išimtį iš visų visuomenės sluoksnių sudaro lietuviški rašytojai ir daugumoje nenusisekę laikraštininkai."

Tai nesusivaldančio asmens kliedėjimas.

Eikime toliau. Dabar Lietuvos menininkai, rašytojai ir kompozitoriai susibūrė, kad sukurti tokią operą, kokios lietuvių kalboj nebuvo. Štai kokios jėgos tame darbe:

"Muzikai—Juozas Banaitis, Mykolas Bukša, Juozas Gruodis, Vladas Jakubėnas, Aleksandras Kučiūnas, Kipras Petrauskas, Stasys Šimkus, Juozas Tallat-Kelpša; teatralai--Borisas Dauguvietis, Juozas Grybauskas, Romualdas Juknevičius, Kazys Juršys, Henrikas Kačinskas, Balys Sruoga; dailininkai—Mečys Bulaka, Paulius Galaunė, Juozas Mikėnas, Antanas Rukštelė, Irena Trečiokaitė; tautinių šokių žinovė—Marija Baronaitė; rašytojai—Petras Cvirka, Vincas Krėvė-Mickevičius, Salomėja Nėris, Teofilis Tilvytis.

Visa doresnė inteligentija, mokslininkai, kurie nesusitepę rankas su fašizmo juoda dėme, dalyvauja prie naujosios vyriausybės įvairiuose darbuose. M. Bortkevičienė užima mokyklų direktorės vietą Palangoj. Kardelis dirba prie laikraščio. Purėnas, Kairys, Tumėnas ir daug kitų dirba universitete, eina profesorių pareigas.

Visi Lietuvos žymesni inteligentai, menininkai, muzikai, dailininkai, rašytojai ir mokslininkai eina su Tarybų valdžia. Iš Lietuvos išbėgę keletas desėtkų spekuliantų, šimtas kitas artimų Smetonos pakalikų ir žvalgybininkų, tai viskas.

Lietuvai daug geriau be tų nelemtų išnaudotojų. Miestas ir kaimas, kooperuojant inteligentijai, kuria naują daug šviesesnį ir geresnį-socialistinį gyvenimą. Jūs, ponai, galit sielotis, bet Lietuvos žmonėm šiandien daug geriau, negu buvo prie Smetonos.

F. Abekas.

465 KILOMETRAI KANALŲ

Nuo prisidėjimo prie Sovietų Sąjungos Vakarinėj Baltgudijoj jau nusausinta 440,000 hektarų pelkių. Pelkių nusausinimui iškasta 465 kilometrai kanalų.

Pilniausią Amerikos lietuvių biznierių ir profesionalų direktoriją rasite tik "VILNIES KALENDORIUJE".

SKAITYKIM IR PLATINKIM "VILNIES" 1941 METŲ KALENDORIŲ

"Vilnies" 1941 m. Metraštyje Daug Gražaus Pasiskaitymo, Poezijos ir Vertingų Informacijų. Kaina tik 25c. Spaudai Kalendorių Prirengė L. Jonikas ir V. Andrulis.

Kaip ir kas metai "Vilnis" išleido kalendorių. 1941 metų metraštinis leidinys įdomus ir įvairus; 160 puslapių knyga. Pirmoj vietoj eina mėnesių dienos ir svarbesnių įvykių aprašymai; paskui įvairios šios šalies šventės, religinės šventės ir darbininkų judėjimo svarbesni įvykiai. Daug gerų straipsnių ir apščiai biznio skelbimų.

Pusėtinai dikta knyga už 25 centus su glėbiu puikių informacijų. Jeigu jūs norite žinoti, o žinoti reikia, tai imkite ir skaitykite "Vilnies" Kalendorių. Čia rasite informacijų apie visokias mieras ir vogas, apie tai, kas kada įvyko. Jūs norite žinoti apie industrijas, apie šalies mokslo įstaigas, norite žinoti apie miestus ir gyventojus ir apie Lietuvą. Kur čia žmogus visas smulkmenas vienam rašte atžymėsi. Vis delto kaip ką reikia pavaizduoti:

V. A. rašo "Lietuva Žengia Į Naują Gyvenimą" ir apie seną gyvenimą eilėm pavaizduoja, kurios tilpo "Lietuvos Žiniose". P. Puslis eiliuoja:

"Prieš banko rūmų išdidumą
Koks menkas esi tu artojau;
Prieš ponus toks lankstus, kaip gumas,
Nes tavo žemę jie parduos rytoj."

Tai buvo prie Smetonos. Dabar žemė žmonių. Niekas jos neparduos ir nepirks. Kas dirba, tas ją valdo. 74,000 bežemių ir mažažemių gavo žemės sklypus.

Dr. J. J. Kaškiaučius: "Nemirkit Pirma Laiko" įspėja žmones. Čia daktaras tuoj nurodo, kad daugiausia žmonių miršta nuo širdies sunegalėjimo, nuo kraujo apytakos neveiklumo. Ir jis tuo pataria, kad labai svarbu giliai ir dažnai tyru oru pakvėpuoti. Deguonis yra vyriausias gyvybės palaikytojas. Ragina kuo daugiau gauti jo per plaučius į mūsų kūną.

Visiem svarbu žinoti kaip kas išrasta, kas vartojama. Kalendorių paskaitę tą viską žinosite.

H. Jagminas duoda išsamų straipsnį apie "Sąjunginių Respublikų Teises Sovietų Sąjungoj." Jis nurodo, kad Rusijos Sovietinė respublika turi 70,000,000 gyventojų, bet į visų sovietinių tautų kongresą ji siunčia tik 25 atstovus, kaip ir Lietuva iš 3,000,000 gyventojų siunčia 25 atstovus ir Armenija, kuri turi tik 2,151,000 gyventojų, lygiai siunčia 25 atstovus. Didesnės teisybės ir tautų lygybės niekur nerasi, kokia yra Sovietų Sąjungoj, sako autorius.

Dr. A. Petrika rašo apie sveikatą: "Iodas ir Austriai." Jis nurodinėja: "Iodas (Iodine) yra vienas iš dešimts elementų, būtinai reikalingų mūsų gyvenimui, sveikatai ir gyvybei. Iodas aktyvuoja ir stabilizuoja vidujines kūno liaukas, atsakingas už normalius dirksnius (nervų) pulsus, protinę veiklą bei galvoseną."

Šiais laikais daug žmonių skundžiasi nervingumu. Skaitykite Daktaro Petrikos straipsnį.

Daug kas girdėjo garsųjį Rusijos revoliucijos laikais atskirų mūšių vadą. Apie jį telpa įdomi legenda: "Čapajevas".

Senas Vincas apysakoj "Žvėrinčiuj" duoda gražių vaizdų turininga kalba.

Beabejo, kad norite žinoti kas ikį šiol valdė Lietuvoj žemę? Dar įdomiau kaip ji dabar padalinta. Tad skaitykit "Vilnies" Kalendorių ir nereikės ant pirštų burti.

Kaip kas ginčija, kad atsilikimas, skurdas ir neturtas vyksta Sovietų Sąjungoj. Taigi skaitykite: "Kuri Kita Šalis Padarė Tiek Pažangos?" Čia rasite išdėstyta kaip ant delno kiek jau padaryta.

P. Krakaitis "Griuvėsiuose Pirmo Pasaulinio Karo" išsamiai parodo kiek kuri šalis pirmiau skolų turėjo, kiek dabar turi ir kaip yra dabar, kai prasidėjo antras pasaulinis karas.

R. Baranikas "Tautinė Sovietų Politika". Čia autorius dėsto kokis atsinešimas darbininkų judėjimo į tautas, į jų laisvę ir kokios politikos Sovietai laikosi link tautų.

F. Stasiukėlis: "Kas Valdo Pietų Amerikos Turtus" ir "Įdomi Aliejaus Istorija". Jis apščiai duoda statistikos davinių apie įvairių šalių įdėlius į Pietų Amerikos įmones. Autorius patiekia pilną paveikslą aliejaus gamybos istorijos ir kaip dabar stovi gamyba.

Kas turi aliejų, tas laimės dabar einamą karą, tvirtina daugelis patyrusių ekonomistų. Tas įdomu.

Laukuviškis, "Kaip Žmonės Išmoko Valgyti Lašinius". Čia atidengia įdomius istoriškus davinius apie tai, kaip išmoko susūdyti mėsą, prezervuoti.

Dėdelė, "Prezidentiniai Rinkimai 1940 Metuose." Jis paduoda visas smulkmenas apie išrinkimą prezidentu F. D. Roosevelto ir kaip ėjo rinkimų kampaniją; kokią rinkimuose rolę vaidino Amerikos Komunistų Partija?

Apart čia sužymėtų straipsnių, daug yra labai vertingų informacijų ir puikios poezijos, L. Vainikonio, J. Liubarto, A. Miškinio, K. Borutos, S. Lauciaus, O. Berentos, St. Jasilionio Jono Kaškaičio ir kitų.

Neužtenka, gerbiamieji, vien nusipirkti už 25 centus tokią didelę ir vertingą knygą, kaip "Vilnies" Kalendorius 1941 metų ir paskaityti, bet reikia visiem rūpintis, kad kuo plačiau tą kalendorių lietuvių tarpe paskleidus. Mes atliksime apšvietos kultūrinį darbą, o tiem žmonėm daug padėsime, pagelbėsime jiem sveikatoj ir apšvietos veikloj, jeigu kelis tūkstančius "Vilnies" Kalendoriaus išplatinsime.

Tad dirbkime visi platindami "Vilnies" Kalendorių!

M. A. Šešupis.

IŠ ST. CHARLES PADANGĖS

St. Charles, Ill.—Šis miestelis yra apie 37 mylios atstu nuo Chicago. Lietuvių yra nemažai. Viena lietuvių draugystė yra gan skaitlinga. Santikinis tarp lietuvių irgi negalima guostis. Tik veikimo mums reikėtų daugiau.

Šiuo tarpu ir pas mus nemažai ginčijamasi Lietuvos klausimu. Mat kai kurie girdi tuos melagius, kurie per lietuvių radijo programus, Chicagoj, priplepa visokių nesąmonių. Patiki jiems. Tokie bauginasi, kad dabar Lietuvoje esą baisu. Tuos pliurpalus, girdėtus per radiją, jie dar padidina ir sudaro "baisenybes".

Daugelis betgi netiki toms pasakoms. Sako, joms tik vaikai gali tikėti. Jos taip paikos, kad pačios save sumuša.

Laikraščiai.

Iš laikraščių čia daugiau skaitoma "Naujienos" ir "Vilnis". Jau keletas nemenkai piktinasi "Naujienų" melais apie Lietuvą.

Čia gyvena nesenai iš Lietuvos atvažiavę jauni Kučinskai. Jie gavo laišką nuo giminių. Giminės rašo, jog Lietuvoje dabar geriau. Sako, jie buvę "užpirkę mišias" ir net kelias dienas "baliavoję", o melagiai per radiją sako, kad Lietuvoje jau net kalėdų švęsti nevalia, žmonės bus už tai baudžiami. Tas laiškas nušluosto melagiams nosį.

Būtų gerai, kad Kučinskai duotų laišką "Vilny" atspausdinti.

Svečiai.

Į mūsų miestelį dažnai atvyksta chicagiečių. Pereitą nedėldienį buvo atvykę Andruliai iš Chicagos, pas savo kaimynus Ablanus. Kalbėjomės susiėję, ginčijomės. Paskui Andrulienė ir Ablanas išėjo vajininkauti. Sakė, gavę net 6 naujus "Vilniai" skaitytojus ir kelis atnaujinę. Tai gražus darbas.

A. Ablanas čia senai gyvena ir gerai žinomas.

Į kariuomenę.

Brazioniai susirūpinę, kad jų sūnus jau šaukiamas į kariuomenę. Vaikinas labai geras. Visą laiką dirbęs ir buvo gerai išsidirbęs. Tėvas ir motina susirūpinę. Bet kaimynai ramina. Sako, už meto laiko sugryš. Tas karo pavojus daugelį tėvų bauginą.

Darbai.

Su darbais šiuo tarpu nėra blogai. Buvo kilę streikas ir Batavia liejykloj, kur dirba daug lietuvių, ir šiame miestely, bet pasibaigė ir darbai dirbama.

Vien "malablainėj", kaip lietuviai ją vadina, dirba apie 500 žmonių. Seniau dirbę dar daugiau.

Biznieriai.

Biznierių lietuvių čia yra nemažai ir pasiturinčių.

A. Žedonis turi bučernę. Geras žmogus, daro gerą biznį.

R. Griciūnas taipgi turi bučernę. Jis irgi geras žmogus. Kaimynai giria jį. Jam taipjau sekasi.

Šarkinai turi puikiai įsitaisę taverną ir valgyklą.

Ramanauskai irgi turi gerą taverną. Yra ir daugiau, bet kitų dar nežinau. Kitą sykį plačiau apie biznierius parašysiu.

Jaunimas.

Lietuvių jaunimo čia yra gražaus, tik kultūrinės organizacijos vien lietuvių jaunimo nėra. Buvo susitvėrus LDS kuopa, bet kažin kodel pakriko.

Daugelis jaunųjų tačiaus priklauso pašalpinėj draugystėj sykiu su tėvais ir ten šį tą veikia.

Lietuvis.

Pirmasis naujosios CIO valdybos posėdis. Skaitant iš kairės, sėdi: sekretorius James B. Carey, prez. Philip Murray ir vice- prez. Frank Rosenblum. Stovi: vice-prezidentai: Reid Robinson, Sherman H. Dalrymple, Emil Rieve ir R. J. Thomas.

ŠIAURINĘ KALIFORNIJĄ SUPURTĖ ŽEMĖS DREBĖJIMAS.

Eureka. — Žemės drebėjimas, taipgi vėjas ir lietus užpuolė šiaurinę Kaliforniją ir vietomis sutraukė komunikaciją, bet po audrai ji atseigta.

SAUGIAUSIAS LAKUNAS UŽMUSTAS AUTOMOBILIUJ

Boston, Mass. — Reginald Thomas, kuris paskelbtas saugiausiu lakunu, ir gavęs medalį nuo prezidento Coolidge, mirė nuo žaizdų automobiliaus nelaimėj.

Įvairiais Klausimais

"Apramintojų" Numylėtinis Naujoje Misijoje.

Kai skaitysite šiuos žodžius, tai lordas Halifax bus vieniausia kelyj į Jungtines Valstijas. Jis paskirtas čia atstovauti Britaniją. Iki šiol tas ponas turėjo užsienio ministerio vietą. Jis yra vienas žymiausių apramintojų "appeasers". Mano, kad šioje šalyje plačiai ves tą pačią politiką, tai yra:

"Nors stovės už karą su Vokietija, bet stovės už tai, kad Hitlerio jėgas neprimušt perdaug, palikti Hitlerį užtektinai galingą, kad jis galėtų mušti bolševikus".

Tiesa, kad smarkiai subruzdo šioje šalyje apramintojai veikti, bet jų pastangos nueis vėjais. Jeigu Halifax negalėjo savo misijos pravesti namie, tai tuo mažiau jis galės čia padaryti.

Edeno įėjimas į užsienio reikalų ministerio vietą gal ir turės kiek reikšmės dėlei geresnių santykių su Sovietų Sąjunga, bet pagrindiniai paties dalyko nepakeis.

Tarp Anglijos ir Vokietijos eina imperialistinis karas už žaliavos šaltinius, už kolonijas, už rinkas. Darbininkų klasė neturi savo dalies tame kare; Sovietų Sąjunga laikosi nuo jo bešališkai.

Vokiečiai Kapitalistai Pabaltijo Kraštuose.

Lietuvoj, Estijoj, o ypač Latvijoj, buvo daug vokiečių kapitalistų. Kai liaudis pačmė valdžią į savo rankas, paskelbė socializmo tvarką ir nutarė susirišti broliškais ryšiais su Sovietų Sąjunga, tas kaip perkunas trenkė į Vokietijos kapitalizmo širdį.

Jie turėjo fabrikų po visą Lietuvą ir Latviją. Paskelbė tų fabrikų nacionalizaciją. Turtingieji pradėjo rėkti Karaliaučiuj ir Berlyne. Išsižiojo persigandęs ir Hitleris. Bet ką darysi, didelė jėga. Molotovo vizitas Berlyne turėjo su tuo reikalų. Pašokinėjo, paskerečiojo ir dabar jau spauda skelbia, kad Vokietija pasirašo toliau tęsti normalius prekiavimo santykius su Sovietų Sąjunga.

Tie turtai, kuriuos savinasi vokiečiai kapitalistai, yra liaudies. Turtus sudėjo liaudis savo darbu. Jai tas viskas priklauso.

Latvijos Komunistų Partijos Devintas Kongresas.

Gruodžio 8 d. atsidarė Latvijos Komunistų Partijos 9-tas kongresas prie Dvinos, pilyje, kur buvo laikytas partijos 6-tas kongresas 1919 metais, kai tose apielinkėse buvo įsisteigus Latvių Sovietų valdžia.

Nuo to laiko praėjęs 21 metai. Partija buvo nublokšta į nelegalį veikimą. Darbininkų kovos nei vienai dienai neapsistojo; partijos veikla ėjo duodant darbininkų klesai vadovybę.

Gruodžio 18 d., 1940 m., susirinkę darbininkų, valstiečių ir inteligentų vadai svarstė problemas stovinčias prieš Tarybinę Latviją.

Aišku, nevisi tie komunistai, ką dalyvavo 21 metai atgal partijos 6-tam kongrese, dalyvauja 9-tam kongrese. Daug jų buržuazijos teroras nuvijo į kapus. Bet delegatų tarpe buvo iš anų kovos laikų.

Kaln Berzins davė platų raportą iš partijos darbų ir nurodė į svarbiausius šių dienų uždavinius.

Kova už Taiką.

Kai darbininkai, kai liaudis kalba už taiką, tai ne tokią taiką, kokia buvo padaryta 1918 metais Versalyj.

Šioje šalyje yra daug komitetų, kurie kalba už taiką. Bet tie komitetai nei girdėti nenori apie teisingą, liaudies taiką.

America First Committee irgi kalba apie taiką. Bet jų kalba pakaustyta pasirengimais į karą. Tas komitetas reiškia "Chicago Tribune" poziciją. Iš esmės jis priešingas karui. Jeigu pasako žodį kitą prieš karą, tai tik todel, kad tai daliai kapitalo, kerią "Tribune" atstovauja, nėra tiek pelningas karas, kaip kitiem kapitalistam, kurie galvatrukčiais nori karo.

Darbo žmonių judėjimas prieš karą yra kartu judėjimu ir už teisingą, liaudies taiką. Tos jėgos kristalizuojasi apie American Peace Mobilization Committee.

Darbuokimės taikai, vienykime jėgas išlaikymui Amerikos nuo įvėlimo į karą.

—F. A.

Detroito Kolumna

Tautiniukams, socialistams ir kunigams visai blogai sekasi jų kovoj prieš Lietuvos Sovietų valdžią. Ši "šventa traicė" bando visokius būdus vartoti, kad tik diskreditavus naują Lietuvos valdžią. Bet jų darbas visai turi mažų pasekmių.

Štai visai nepersenai jie buvo surengę dideles prakalbas. Nusisamdė Cass Technical High School auditoriją, kurioje yra patalpos del keturių tūkstančių žmonių. Na, o tos visos trys srovės vos pajėgė apie tris šimtus žmonių sutraukti. O kalbėtojai buvo labai garsūs, jų tarpe radosi ir "daktaras" Grigaitis, kuris, jei galėtų, tai vandens šaukšte prigirdytų netik naują Lietuvos valdžią, bet ir visus jos pritarėjus, nežiūrint kur jie nebūtų.

Kaip matyt, jau mūs broliai lietuviai aiškiai supranta, jog nereikia remti tų, kurie smaugė 95% Lietuvos gyventojų tik del savo naudos. O jei dabar yra sunki padėtis tų, kurie smaugė 95%, ir jie randasi Hitlerio karalystėj, lai jie sau rūpinasi savo likimu.

Smetona su savo buvusiais valdininkais pabėgo iš Lietuvos. Jų viso apie šeši šimtai. O jie bėgo iš baimės, nes pabėgimas reiškia baimę.

Visi lietuviai, kurie buvo gimę Lietuvoj ir bėgo, važiavo iš jos, vieni bėgo iš baimės, kad nepakliūti į caro armiją; kiti važiavo iš jos del vargo. Tokių lietuvių gal bus apie milionas išsisklaidžiusių po viso pasaulio šalis, įskaitant ir mus Jungtinėse Valstijose. O mes visi susiradome sau darbus ir gyvename dirbdami naudingą darbą tose šalyse, kuriose mes gyvename be jokių aukų, nieko neapsunkindami.

Tiesa, tūli pasakoja, kad aukos buvo renkamos "daktaro" Grigaičio išleidimui į mokyklą ir jo maitinimui. Bet tas tai tik buvo retenybė. Ir, be abejonės, "daktaras" Grigaitis dabar bando įkalbėti mums, kad mes šelptume Smetoną su jo pasekėjais, išbėgusiais iš Lietuvos.

Bet jei milionas lietuvių apleidę Lietuvą dirba naudingą darbą, kad palaikius savo dušią kūne, tai nėra išimties ir tokiam Smetonai su jo pasekėjais. Ir aukavimas tokiems asmenims sušelpti būtų didžiausias nusikaltimas.

Labai gerai daro Jungtinių Valstijų lietuviai, įskaitant ir detroitiečius, nežiūrint kokios jie srovės nebūtų, kad neaukauja ir nelanko tuo tikslu surengtų prakalbų.

- - -

Dr. Jonikaitis visą laiką gausiai aukaudavo Lietuvos reikalams. Net Amerikos Lietuvių Kongreso poroj parengimų—pagelbėjimui Klaipėdos pabėgėliams ir Vilniaus krašto vargučių sušelpimui, jis trumpai kalbėjo ir aukavo.

Visi tada Dr. Jonikaitį gerbė, visi manė, kad jis didelis labdarys. Bet dabar pasirodo, kad daktaras taipgi smarkiai darbuojasi ir remia pabėgėlius smetonininkus. Čia tai jau klaida, daktare! Visuomet reikia remti liaudį, suvargusią, prispaustą, kovojančią už geresnę ateitį, o ne "kultūringus" valdytojus, kuriems tauta ir kultūra tik tol naudinga, kol nepaliečia jų kišeniaus.

Čia tai tik tautiečio patarimas, kuriam rūpi daugumos reikalai, daktare.

- - -

Kaip pasirodo, tai po to kai artistas Bacevičius aplankys Chicagą, bus ir pas mus. Mes visi detroitiečiai laukiame to laiko. Bet, žinoma, laukimo neužtenka. Mes jau turime organizuotai ir armoningai prisirengti prie to darbo, kuriuomi suruošime kompozitoriui Bacevičiui puikų koncertą Detroite.

Visi prisidėkime prie to darbo.

- - -

Fordo industrijose persekioja tuos, kurie pasirodė su unijos guzikais. Tūlus paleido iš darbo, o tūlus ir vėl priėmė atgal. Bet pagal unijos pranešimą, tai dar apie 50 asmenų nepašaukti atgal į darbą.

Unija kreipėsi prie federalės valdžios, kad Fordą priverstų citi į derybas su unija, kaip nusako kongreso išleistas įstatymas. Unija net telegramą pasiuntė prezidentui Rooseveltui tuo reikalu.

Kaip pasirodo, tai vienas iš stambiausių šalies kapitalistų nepasiduoda šalies įstatymams darbininkų reikale.

L-kas.

Ponia Rooseveltienė įteikia $100 čekį garsiąjai autorei Pearl Buck, kuri renka aukas nukentėjusiem nuo japonų užpuolikų kiniečiams. Pearl Buck yra praleidusi daug laiko Kinijoje ir parašiusi apie tą šalį puikią knygą "The Good Earth".

H. Jagmino Maršrutas

Drg. H. Jagminas

Drg. H. Jagminas, kuris jau gryšta iš Californijos pasakęs visą eilę prakalbų lietuvių kolonijose—miestuose ir miesteliuose, pakelyje sustos dar šiose vietose:

Des Moines, Iowa, gruodžio 28 ir 29.

Moline, Ill., gruodžio 31 dieną ir sausio 1.

Kewanee, Ill., sausio 3 d.

Spring Valley, Ill., sausio 5 dieną. Simono Kiralio svetainėj, 112 East Dakota St. Pradžia 2 val. po pietų. Visi Spring Valley ir apielinkės lietuviai esate kviečiami dalyvauti šiose prakalbose. H. Jagminas pasakys labai daug svarbių dalykų.

Dar kartą visi ir visos bukite šiose prakalbose.

Komitetas.

10 METŲ SUKAKTUVĖS MAŠINŲ DIRBTUVEI

Maskva. — Ukio mašinų dirbtuvei Rostove prie Dono sausio 1 dieną sukanka lygiai 10 metų. Per tą dešimtmetį dirbtuvėj pagaminta ūkio mašinų už 1,460,000,000 rublių. Kombainų išleista per virš 92,000, sėjamų traktorinių mašinų 98,000, kitokių mažesnių mašinų šimtais tūkstančių.

Los Angeles, Calif.

Literatūros Draugijos 145 kuopa ir kitos progresyvės organizacijos surengė darbininkiškos spaudos naudai vakarienę gruodžio 8 dieną, nuo kurios pelno atliko apie $30.

Gaila, kad į laikų negalėjo pas mus atvykti drg. Jagminas, būtume turėję dar geresnes pasekmes.

Prakalbų pasekmės irgi galėjo būti geresnės, jei būtume išanksto prie jų geriau rengęsi. Pagalaus prieš pat kalėdas prakalbas rengti ir laikas nepatogus. Daugelio žmonių mintys atkreipta į krauturves, pirkimą dovanų ir tt. Delto ir į prakalbas nevisi galėjo atvykti.

Aukų prakalbose padengimui lėšų ir pažangiai spaudai surinkta $30.71. Tai daugiaus, negu tikėtasi. Stambesnėm sumom aukavo sekami:

J. Babičius $5.

Pukiai $3.

A. ir O. Krampolai $2.

Po $1: A. Bušas, J. Russ, J. Korkus, J. Zaunys, P. Repečka, J. Druskis, J. Lavanas, J. Šimkienė, K. Pečiulis, A. Russ, Rupšai, J. Savis, J. ir M. Papiai, O. Jenkins ir K. ir M. Levišauskai. Po 50 centų: J. Senauskas, W. Virbickas, J. Ricertas, P. Petrulis ir D. Deivis. S. Shatas 25 centus. Smulkiais surinkta $2.96. Viso $30.71.

Visiems aukavusiems, varde LLD 145 kuopos, širdingas ačiu.

—Korespondentas.

KINAI NUŽUDĖ BANKIERĮ UŽ SLĖPIMĄ RYŽIŲ.

Chungking. — Bankieris Yang Chuan-yu, buvęs Chengtu majoras ir pats didžiausias bankieris, pasmerktas miriop ir nužudytas už slėpimą ryžių spekuliacijai.

Havana. — Du Amerikos lakūnai užsimušė, kai jų orlaivis nukrito prie San Luis, Oriente provincijoj.

CLEVELANDO ŽINIOS

LIKVIDAVO ALK OHIO SKYRIŲ

Pranešimas visoms organizacijoms, draugijoms ir kuopoms, kurios buvo prisidėjusios prie Amerikos Lietuvių Kongreso Ohio Skyriaus

Gruodžio 16 d. LDS Kliube, 930 E. 79th st., Cleveland, Ohio, įvyko ALK Ohio skyriaus komiteto, taipgi pereitos birželio 2 d. konferencijus darinktų narių posėdis.

Posėdį atidarė pirmininkas J. Kalakauskas kaip 7:40 val. vakare, pranešdamas, kad šis posėdis turėjo įvykti anksčiau, bet del nekurių priežasčių, svarbiausia valdžios permainų Lietuvoj, užsitraukė iki šiam laikui.

Sekretorius raportavo, kad įvykusioj konferencijoj birželio 2 d. buvo nutarta likviduoti ALK Ohio skyrius. Iš 22 skyriuj prigulėjusių organizacijų tik 3 buvo prieš likvidavimą, 2 nepriisiuntė delegatų, 17 pasisakė už likvidavimą. Taipgi konferencijoj buvo nutarta visus turimus pinigus paaukauti Lietuvos politiniams kaliniams. Visą likvidacijos darbą baigti pavedė komitetui darinkdami į komitetą tris narius. Iš vardašaukio pasirodė, kad į posėdį nepribuvo P. Boika ir S. Čerauka.

Apkalbėjus, kad auka Lietuvos politiniams dabar nereikalinga, o pinigų iždo randasi $21.70, diskusuota kokiam tikslui juos paaukauti.

Po ilgoką diskusijų nutarta paaukauti del našlių ir našlaičių abiem LDS ir SLA Susivienijimams po lygią sumą. Kitaip sakant, paaukauti į nepaprastos pagelbos fondus.

Buvo priduotas ir skaitytas laiškas nuo P. Grigaičio iš Chicagos, kuriame jis reikalavo $13.00 kaipo kelionės išlaidų už atvažiavimą į Clevelandą prakalbos sakyti masiniam mitinge Lietuvos nepriklausomybės paminėjimo 20 metų kovo 27 d., 1938 m.

Kadangi šiame posėdyje dalyvavo ypatos, kurios darbavosi to masinio mitingo surengime, jie paaiškino, kad su P. Grigaičiu turėjo šitokią sutartį: Jis reikalavo $25.00, jam buvo atmokėta $12.00, o likusią sumą $13.00 Centro Komitetas Chicagoj prižadėjo atmokėti.

Todel laiškas tapo atmestas ir nutarta reikalaujamų pinigų nemokėti, nes reikalavimas yra neteisingas.

Atmokėjus svetainės ir sekretoriaus bilas pinigų liko $16.85, abiem Susivienijimam tenka po $8.43.

Nutarta reikalauti, kad buvę Centro Komiteto nariai pranešty visuomenei ką jie yra padarę su likusiu turtu Centre. Yra žinoma, kad ten liko nemaža suma pinigų. Pirmininkas pareiškė, kad likvidacija baigta, posėdį uždarė kaip 9 val. vakare, pavedamas J. Jauui ir J. Rudžiui pranešti per spaudą posėdžio pasekmes.

Buvęs Sekr. J. Rudis.

Vieša Padėka Jaunuolių Merginų Kliubui

Cleveland, Ohio. — Brangios draugės, Lietuvių Darbininkų Susivienijimo Merginų Kliubo narės. Čia išreiškiu jūsų kliubui širdingą padėką už atjautimą. Per jusų kliubo narę drg. Aqvilę Bekevičiutę aplaikiau nuo jusų kliubo širdingus kalėdų linkėjimus ir su naujais metais sveikinimus. Prie to aplaikiau nuo jūsų kliubo labai gražų svederį, kuris kaip tik mano mieros ir labai mano gyvenimo aplinkybėse tinkamas nešioti.

Ta jusų kliubo narių širdingą atjauta ir parama ant tiek man brangi, kad negaliu surasti tiek dėkingumo žodžių, kiek verta. Tiktai vienu žodžiu tariu jum, jaunuolės, širdingą ačiu, kad jūsų kliubas mane perpus ligonį gyvenantį prieglaudos namuose neužmiršo, materialiai parėmė ir moraliai sustiprino. Aplaikęs jūsų kliubo atjautos žodžius ir prezento svederį net džiaugsmo ašarom apsiverkiau, kad jaunieji nepamiršta savo senųjų tautiečių.

Brangios draugės, iš jūsų kliubo gerų sumanymų, naudingų darbų džiaugiuosi ne vienas, džiaugiasi visa pažangioji visuomenė. Todel, kad jūs, jaunuolės, nuo pat savo kūdikystės dienų pradėjot pažangiųjų darbuotojų tarpe darbuotis. Pirmiausia Ateities Žiedo Vaikų Draugijėlėj, vėliau Lyros Chore, Lietuvių Darbininkų Susivienijimo kuopose ir kliubuose. Jūs nepamirštat atjausti tuos, kurie šiandien senatvės pančiais surakinti, ligos ar sužeidimu parblokšti ir atskirti nuo civilizuoto pasaulio. Jūsų, draugės, progresyviam veikime geri sumanymai ir naudingi darbai labai gražiai vainikuoja jūsų asmenį ir visuomeninį gyvenimą.

Man labai gerai žinoma, kad Clevelande nuo senai randasi lietuvių įsteigta apie tuzinas kliubų įvairiais vardais pasivadinusių. Bet per 15 metų nei vienas iš tų kliubų neatkreipia atydos į prieglaudą, kur joje randasi ir apie 20 lietuvių senelių. Iš tų kliubų nei vienas neatsiuntė senelams pasveikinimo ir atjautos žodį. O iš Lietuvių Darbininkų Susivienijimo jaunų merginų nesenai įsteigto kliubo narės labai gražiai pasveikino, atjautė ir įteikė gražų prezentą savo pažystamam lietuviui. Linkiu Lietuvių Darbininkų Susivienijimo Merginų Kliubui gyvuoti, augti ir sekmingai atsiekti ir įgyvendinti savo užsibrėžtus visus gerus darbus.

A. Banels.

Baigiant 1940 Metus

Noriu vieną kitą žodį tart Clevelando skyriaus palaikytojams, rašėjams ir rėmėjams.

Labai smagu, kad Clevelando skyrius pasirodė geriau, negu buvo tikėtasi, kaip raštais, taip ir garsinimais. Už garsinimus reikia duot kreditą drg. J. Mažeikai, kad jis sugebėjo tiek garsinimų surinkt, kad net "Dirvos" kavalierius pradėjo krokdiliaus ašaromis verkti. O už raštus reikia duot kreditą Clevelando rašėjams, už taip gerą pasidarbavimą.

Tikiu, kad sekantį metą bus dar geriau, nes rašėjai šaukė susirinkimą nedėlioj, gruodžio 22 d., pas daktarą J. N. Simans.

Aš nuo savęs linkiu labai labai laimingų naujų metų!

P. Nemura.

TARP ŽMONIŲ

Cleveland, Ohio.—Nuostabu, kad randasi darbininkų judėjime žmonių, kurie nemato reikalo susipažinti ir palaikyti draugiškus ryšius su tais darbininkais, kurie dar atsilikę apšvietoj, progrese. Tūli sako, kad su tais darbininkais negalima nei vienam klausime susikalbėti, tai kam laiką eikvoti. Sako, geriau su savo draugais kur nors susirinkus pakaziriuoti, o ne kad su nesusipratusiais žmonėm kalbėtis.

Toksai manymas apsišvietusio ir susipratusio darbininko klaidingas ir negirtinas todel, kad jis tolinasi nuo tų darbininkų, prie kurių apsišvietusiam reikia artintis. Tiem draugam, kurie nemato reikalo su atsilikusiais darbininka's susipažinti ir draugauti reikia pamąstyti, kad nei vienas darbininkas nei darbininkė neapsišvietę, nesusipratę ir neatėjo darbuotis prie darbininkų judėjimo tol, kol jis susipažino su tais darbininkais, kurie apsišvietę ir susipratę.

Tiktai apsišvietę ir susipratę darbininkai, susipažindami ir draugaudami su atsilikusiais darbininkais augina darbininkų judėjimą. Jie kartas nuo karto sąmoningai, neužgaudami jų tikėjimo principo aiškina jiem darbininkiškų organizacijų ir spaudos svarbą. Teikia jiem darbininkų spaudą ir platesnį žinojimą apie darbininkų darbuotę. Tuomet pradeda išlengvo apsišviesti, susiprasti ir pajausti savo asmens vertę ir ateina darbuotis darbininkų judėjimui už savo reikalus.

Tokia mintis nesusipažinti, nedraugauti, tolintis nuo nesusipratusių darbininkų neaugina darbininkų judėjimą. Ta mintis reikia mesti iš galvos ir leisti tom vieton įsigyventi tokiom mintim, kurios trauktų prie susipažinimo ir geriausio draugiškumo prie atsilikusių darbininkų. Tuomet darbininkų judėjimas daug sparčiau augs ir turės gerų rėmėjų ir simpatikų.

A. M. B.

Bosų Gerumas

Cleveland Ttrust Co. direktoriai užgyrė mokėjimą kalėdinių bonų visiems savo bankų darbininkams. Visi banko tarnautojai, kurie gauna metinės algos $5,000 ar mažiau, gavo kalėdinių bonų vienos savaitės uždarbio. Vis geriau kai nieko.

Clevelando Demokratai Susitaikė.

Sutarė, kad ateityje iš demokratų nesisprausty kandidatais į majorus ir kitus urėdus iš savo užsigeidimo, be demokratų organizacijos užgyrimo. Pasiryžo dirbti vieningai, kad daugiau galėtų laimėti rinkimuose.

Naujų Metų Linkėjimai.

Vis'ems Clevelando "Vilnies" skaitytojams ir bendradarbiams linkiu laimingų naujų metų! Lai šie 1941 metai atneša darbininkų klesai vienybę ir didžiausias pasekmes kovoj už geresnį gyvenimą ir duonos kąsnį, taiką, demokratiją ir visų gerbuvį.

Žilas Petras.

BEDFORD, OHIO

Gruodžio 10 d. teko aplankyt Bedfordą. Ten gyvena apie 12 ar 15 lietuvių šeimynų ir turi LLD 101 kuopą. Nors nevisos tos šeimynos prie kuopos priklauso, bet gera dalis priklauso. Kuopa turi apie 12 narių, tai, rodos, mažas skaičius, bet visi tvirtai remia kuopą, tuli ir kuopa gyvuoja gerai.

Tiktai gaila, kad bedfordiečius ištiko nelaimė, vieni serga, kiti susižeidė. Šie draugai serga: Maslauskai, Venclovienė ir Kučauskas. O draugas Žilinskas nupuolė nuo šieno vežimo ir sunkiai susižeidė koją. Draugas Žilinskas yra uolus darbuotojas darbininkų tarpe ir tvirtas palaikytojas LLD 101 kuopos.

Taigi aš nuo savęs link'u draugams ir draugėms greitai pasveikti. Taipgi linkiu visiems linksmų naujų metų.

P. Nemura.

Vienuolika Vestuvninkų Užmušta 'Paklydusios Kulkos'

Londonas. grd. 23. — Bešaudant Vokietijos orlaivius, viena granata kaip tai "nuklydus", pataikė į smuklę, kur čjo vestuvės ir sprogdama užmušė 11 asmenų. Jaunoji ir jaunasis sužeisti.

Trenton, Nova Scotia, Kanada. — CIO unija iškovojo plieno ir vagonų dirbtuvių darbininkams pakėlimą algų ant 12 nuošimčių ir unijinį kontraktą. Kontraktas apima 600 plieno darbininkų ir 150 vagonų dirbėjų.

CHICAGOS IR APIELINKĖS ŽINIOS

Pamačius "The Mannerheim Line" Judi

Praeitą nedėldienį mačiau Studio Teatre Sovietų gamintą judį "The Mannerheim Line." Pats judis darytas-imtas finų baltgvardiečių su Sovietų Sąjunga karo eigoj. Vienuolika žmonių rizikavo gyvastis, kad jį pagaminus ir pačią tikrovę pasaulio žmonėms parodžius, jog nėra pasaulyje tokių tvirtovių, kurias Raudonoji Armija negalėtų paimti arba sugriauti.

Judyje matai, kaip daug vilties pasaulio imperialistai dėjo ant tos "Mannerheim Linijos" įrengtos tvirtovės Suomijoj. Iš jos manyta išvystyti karas prieš darbininkų ir valstiečių šalį Tarybų Rusiją. Parodyti svietui, kad galima uždusti smugis Raudonam Leningradui ir pasilikti "saugioj vietoj", kuri jokiu budu negalima prieiti iš lauko pusės.

"Mannerheim Line" susidėjo iš apie 30 mylių ilgio eilės tvirtovių. Joje buvo 343 didelės iš cemento, geležies ir plieno tvirtovės. Kiekvienos operavimui reikėjo mažiausiai 100 karių. Dėl tiek kiekvienoj jų žemėje buvo įrengtos karelvinės su kukniom ir amunicijos sandėliais. Ir viena su kita sujungtos tuneliais. Numerio antro tvirtovių toj linijoj buvo virš 2,000. O prieš tas fortų eiles linkui Sovietų pusės: akmenų, cementinių stulpų, spygliuotų dratų su elektros srove; tarpe jų, grioviai—tankom slastai, kad jokiu budu su tankais nebutų galima prasilaužti. O ant galo minų-minos prie kiekvieno kelio ir namo.

Žiurint į tų tvirtovių sienas nuo 4 iki 7 pėdų storio ir dar 16 colių plieno lentom apšriubuotas, pamaniau—tiek tik reikėjo, "tai didelės jėgos" joms sudaužyti! O bolševikai jas į dvi savaites ištaškė.

Atsimenant kiek buvo prirašyta apie Raudonosios Armijos silpnumą, neaprengimą ir naikinimą divizijos po divizijos. Pijušas apsilaižydamas rašė ir kartojo, nuo savęs dadėjo, kad "bolševikai visur vejami po ledu, o kitur virš ledo." Betgi Anglijos, Francuzijos ir kitų šalių imperialistai kitaip manė apie Raudonąją Armiją. Vicker and Armstrong (Anglijos) plieno kompanija parupino 16 colines plieno lentas apdengimui "Mannerheim Line" tvirtovių. Kitos Anglijos firmos gamino minas. Vokietijos elektros trustas gamino kas buvo reikalinga dėl elektros srovės naudojimo. Ne juokais "Mannerheim Line" buvo statoma per keliolika metų.

Ką kapitalistų laikraščiai ir jų plunksnabraižos rašė apie Raudonosios Armijos "silpnumus," tas buvo dėl darbo žmonių konsumpcijos.

Judyje parodoma, kad Raudonoji Armija gerai aprengta, tinkamai apauta ir maistu aprupinta. Šalčio metu, kuris siekė nuo 30 iki 40 žemiau nulio, ištaškyti viso pasaulio remiamus baltgvardiečius, tai ne juokai.

Kiekvienam verta šis judis pamatyti. Dar visą savaitę Studio Teatre jį rodis. "Naujienos" šį judį garsina, bet neprošalį ir pačiam "daktarui" jį pamatyti.

M-ka.

Marquette Parko Namų Savininkų Žiniai

Dažnai girdi kalbant žmones: "Gaila, kad nebuvau pereitam susirinkime." O tai negerai. Reikia būti visuose susirinkimuose. Pereitam Marquette Parko namų savininkų susirinkime daug narių nesimatė dalyvaujant. Kodel? Mes turėjome atlikti visus darbus, pravesti visus nutarimus be jūs.

Svarstant organizacijos kilnius reikalus, daug naujų dalykų paaiškėjo. Sužinota, kad 13-tas wardas duos del išmatų-pelenų statines. Jų neturinti ir norinti gauti dar nepavėlavo. Jas galite gauti, jeigu ateinančiam susirinkime užsiregistruosite. Sekamas susirinkimas bus parapijos auditorijoj, 68th st. ir Washtenaw ave., gruodžio 26 d. 7:30 val. vakare.

Būtinai visi dalyvaukite, nes bus renkama 1941 metam valdyba.

Baliaus komisija pranešė apie trečią namų savininkų balių. Sakė, kad baliaus tikietai platinami. Parsiduoda po 25 centus. Visas slaptybes baliaus komisija nepasakė. Tačiau žinoma, kad bus programas tokis, kokio parapijos auditorijoj dar niekad nebuvo.

Korespondentas B.

Keletas Žodžių Apie Rutos Draugiją

Nesenai Lietuvių Teatrališka Draugija Rūta Atlaikė Priešmetinį Susirinkimą.

Rūtos Draugijos priešmetiniam susirinkime narių buvo neperdaugiausia. Komitetas išdavė draugijos veiklos raportus. Taipgi raportavo apie draugijos balių, kuris gerai pasisekė.

Buvo duota įnešimas, kad paliktų tą pačią draugijos valdybą. Išrinkti tik tuos, kurie atsisakys. Įnešimas liko priimtas. Pirmininkas Franas Aušra, 3949 So. Artesian ave.; vice-pirmininkas A. Mitrauskas, 3124 So. Lowe ave.; nutarimų raštininkas Franas Apolskis, 4040 So. Artesian ave.; finansų raštininkas Anna Aleliūnas, 3429 So. Union ave.; kontrolės raštininkas Josephine Juškėnas, kasierius John Juškėnas, kasieriaus pagelbininkas M. Kair's, kasos globėjas T. Selečkis, maršalka S. Žukauskas, ligonių lankytojai Aleliūnas ir Šalkauskas, draugijos teisėjas J. Bartkus, teisėjo raštininkas E. Tamson, biznio komitetas F. Apolskis ir J. Juškėnas, korespondentas D. J. Smith.

D. J. S.

Šiandien Paskutinė Diena Užsiregistruoti

Visos Šalles Plotme Jau Užsiregistravo Viršaus 4,000,000 Asmenų

Šiandien, gruodžio 26 d., paskutinė diena užsiregistravimui ateiviam. Kurie dar neužsiregistravo, tai butinai tatai padarykite. Šiandien eikite į artimiausią jum pašto stotį ir ten išpildykite blanką, padarykite ką reikia.

Neužsiregistravusius asmenis areštuos ir laus.

Rado Vyrišką Paketbuką

Rasta vyriškas "paketbukas" su pinigais ir raktukas. Kas pametė, tai atsišaukite į "Vilnies" raštinę.

"Vilnies" Adm.

Šiandien Suvalkiečių Draugijos Mitingas

Šį ketvirtadienį, gruodžio 26 d., 7:30 val. vakare, Dariaus-Girėno salėj, 4416 So. Western ave., įvyks Suvalkiečių Draugijos priešmetinis susirinkimas. Visi nariai kviečiami dalyvauti. Teks išrinkti draugijos valdybą 1941 metams, taipgi pasitarti delei ateinančių metų veikimo.

Draugijos metinis parengimas, teatras ir koncertas, kurį išpildys Suvalkiečių Choras, įvyks sausio 26 d., West Side Hall, 2242 West 23rd place.

Svetainės durys bus atdaros nuo 3:30 val. po pietų. Programas prasidės 5-tą valandą.

Visi būkime Suvalkiečių Draugijos prieš-metiniam susirinkime.

O. Š.

Mokslininką Nikūną Pasitiksim Ši Šeštadieni

Senai laukiamas Chicagos lietuvių mokslininkas Nikunas, kuris šiuo laiku važinėja Kalifornijos muziejaus reikalais po rytines valstijas, bus Chicagoj gruodžio 27-28 dd. Pirmiau kelis kartus buvo rašyta, kad gerb. Nikunas bus anksčiau, bet dėlei kasdieninių pareigų su valdžios reikalais čia negalėjo sustoti.

Ateinantį šeštadienį "Vilnies" svetainėj kukliam bankietukyj, parengtam dėlei pasitikimo nuoširdaus lietuvio ir žymaus mokslininko išgirsime daug malonių naujienybių iš jo.

Bankietas prasidės apie 8 val. vakare. Vakarienė bus nuo 9 val. vakaro.

Kviečiame mokslininko pasitikime dalyvauti.

—Vienas iš Komisijos.

Kalėdinė Kometa

Šiuomi laiku pro musų žemę skrenda kometa, kuri pavadinta "kalėdine", nes yra spėjama mokslininkų, ar tik ne ta pati kometa buvo vadinta rodžiusi kelią trim karaliam į Betliejaus staitelę.

Šios kometos pasireiškimą susekė mokslininkas Cunningham. Ji šiuo laiku matosi po saulės nusileidimo apie į dvi valandas vakariniam horizonte.

Kometa bus matoma per nekurį laiką ir bus apie 15 d. sausio 55 milionus mylių nuo musų žemės.

Per visus šiuos metus automobilių aksidentų buvo daugiau, daugiau užmušė žmonių, negu metai atgal. Daugiau buvo mirtinų nelaimių 6 nuošimčius, negu metai atgal.

Pereitą pirmadienį 5 žmonės žuvo auto nelaimėse. Antradienį keli žmonės užsimušė. Taipgi keli žmonės žuvo trečiadienį.

Phone: Virginia 9493 — Moterim: Seredomis

PAULINA
RUSSIAN TURKISH BATHS
ATLANKYKIT SVEIKATOS PIRTĮ

ANTANAS F. CZESNA per 20-metų rupinasi žmonių sveikata. Dabar naujai pertaisė savo pirtį su akmenų krosnim, padarant tikrai lietuviška.

Duodame Elektros Trytmentus, Ultra Violet Sunshine and Infra Red Light Radiations.

1657 W. 45th St., Kampas S. Paulina St.
A. F. CZESNA, Savininkas

Siunčiame Gėles Telegramu į Viso Pasaulio Dalis
LOVEIKIS—Kvietkininkas
GĖLĖS VESTUVĖM, BANKIETAM, PAGRABAM
3316 S. Halsted St., Chicago, Ill., Yards 7308

KNYGA NAUJOJI LIETUVA

Draugas A. Bimba paruošė labai svarbią knygą apie Naująją Lietuvą—

"Naujoji Lietuva Faktų ir Dokumentų Šviesoje"

Tai bus knyga, kurioj rasite visus faktus, kaip Lietuvoj buvo nuverstas Smetonos fašizmas, kaip steigėsi naujoji tvarka, kas sudarė naująją valdžią, kaip ir kas buvo išrinkti į Seimą.

Šioj knygoj rasite nutarimus žemės, bankų, fabrikų, miškų ir kitų šalies turtų klausimais. Knygoj telpa ir Naujoji Tarybinės Lietuvos Konstitucija.

Knyga bus labai svarbi ir kiekvienam ir kiekvienai reikalinga. Ji bus arti 200 puslapių. Greitai bus gatava. Literaturos Draugijos kuopoms ir agentams jos kaina bus tik 25 centai. Pavienio egzempliorio kaina 35 ct.

Siųskite pinigus ir užsakymus į Literaturos Draugijos Centrą:

A. L. D. L. D.
46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

Padėti Pinigai Kas Mėnesį prieš 11 d., Nes Nuošimį nuo 1-mos Dienos
Turtas virš - - - - - - $5,500,000.00
Atsargos fondas virš - - - $400,000.00

Dabar mokame 3½% už padėtus pinigus. Duodam paskolas ant namų 1 iki 20 metų.

Standard Federal Savings and Loan Association of Chicago
JUSTIN MACKIEWICH, Pres.
Val. 9 iki 4, Ser. 9 iki 12, Sub. 9 iki 8 vak.
CHARTERED BY U. S. GOVERNMENT
SAVINGS FEDERALLY INSURED
4192 ARCHER AVENUE
Tel. VIRginia 1141

JAU GATAVAS — JAU GAUNAMAS
VILNIES
KALENDORIUS
1941 METAM
Sutaisė
L. JONIKAS ir V. ANDRULIS

Kalendoriuje telpa daug įdomių mokslišką, politinių, dailiosios literaturos ir sveikatos klausimais straipsnių. Taipgi daug visokių informacijų apie žemę, miestus, tautas, šalis ir tt. Kitaip sakant, "Vilnies" Kalendorius yra svarbus metraštis ir informacijų rinkinys. Kalendorius viršelį nupiešė Charles Zix. Kalendorius turi 160 puslapių.

Kaina 25 centai kopija.

Visos irganizacijų kuopos siųskite dabar užsakymus. Su pradžia gruodžio bus gatavas ir siuntinėsime.

VILNIS
3116 So. Halsted St. — Chicago, Ill.

Autorizuota Agentura
PACKARD—CHRYSLER
PLYMOUTH AUTOMOBILIŲ

BALZEKAS MOTOR SALES
PACKARD — Chrysler-Plymouth
3451 Archer Ave. — 4030 Archer Ave.
Tel. Virginia 1515

Rusų Kooperatyvas
Chicago, Ill.
Garantuoja Kokybę, Įvairumą ir Produktus Savo Įstaigose
RESTAURANE
(VALGYKLOJ)
Sveika, Švari, Rusiška-Amerikoniška Virtuvė.
Kainos Žemos.
1628 W. Division Street
Tel. Humboldt 4044
Mėsos ir Groserio Krautuvė
Visokia Mėsa — Paukštiena
2051 W. Division Street
PRIIMAM ORDERIUS
Pokiliams, Parengimams ir Panašiai
Tel. Brunswick 9468

Ant jusų paliepimo mųs tikslas duoti jums geriausią patarnavimą ir
ANGLĮ
West Kentuck Egg $7.70
Frank. County Egg $7.70
Cosy Home Stoker
$6.60 už toną su taksais
Roseland Coal Co.
343 West 107th Place
Pullman 6776
TUMONIS ir SUNAI, Sav.

Rep. 0349.
Zade's Bar
6753 S. Western Av.

DELLA ŽADEIKIENĖ, Sav.
Penktadieniais Kepta Žuvis. Gardus Alus, Skani Arielka, Saldus Vynas ir Geri Užkandžiai. Šeštadieniais Vištiena.

Tel. Yards 1651.
John A. Laudont Tavern
Vynas, Likeriai, Geras Alus Cigarai ir Užkandžiai.
3538 S. Halsted Street
Ir
Mėsos-Groserio Krautuvė.
3441 S. Morgan Street

URBA
Gėlės Mylintiems, Vesturėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papuošimams
GĖLININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAFAYETTE 5800

Lentos—Medžio Darbas—Stogam ir Sienom Medžiaga
Stiklas, Užleidžiamos Garadžiam Durys, Maliava,
MODERN MILLWORK & BLDG. SUPPLY CO.
3004-3006 Archer Avenue
"Viskas dėl Statybos"
Phones VIRginia 1914-15
Ir Visokis Darbas prie Namų, kaip iš Lauko, taip Vidaus.
Naujos Mados Brick-Siding — Išmokėjimai per F. H. A. Paskolas.
Gaukite mūsų žemas kainas ir ap skaičiavimą pirm pirkstant.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Nariai Chicagos ir Ciceros Lietuvių Laidotuvių Direktorių Associacijos
Turime Koplyčias Visose Miesto Dalyse
Ambulanso Patarnavimas Dieną ir Naktį

Albert V. Petkus
4704 S. Western Ave.
TEL. LAFAYETTE 5024

Anthony B. Petkus
1410 S. 49th Ct., Cicero
TEL. CICERO 2109
6812 S. Western avenue
Tel. Grovehill 0142

S. P. MAŽEIKA
3319 S. Lituanica Ave.
TEL. YARDS 1138 ir 1139

Antanas M. Phillips
3307 Lituanica Ave.
TEL. YARDS 4968

LACHAWICZ ir SUNUS
2314 W. 23rd Place
Tel. Canal 2515 ir 2516
Skyrius: 42 E. 108th St.
Tel. Pullman 1270 ir 2515

P. J. RIDIKAS
3354 S. Halsted Street
TEL. YARDS 1419

I. J. ZOLP
1646 W. 46th Street
YARDS 0781
0782

J. LIULEVIČIUS
4348 S. California Ave.
TEL. LAFAYETTE 3572

CHICAGOS IR APIELINKĖS ŽINIOS

A. Brazis Dainuos Naujų Metų Pasitikimo Bankiete

Naujų metų bankietui besiartinant rengėjai dirba visom spėkom, kad geriau prisiruošt prie vakarienės, taipgi ir prirengimui programo, kad leike vakarienės palinksminus svečius.

Tiktai šiomis dienomis teko patirti, kad musų žymus dainininkas, visų mėgiamas Al. Brazis sutiko palinksmint su puikiomis dainomis musų naujų metų bankieto svečius. Apie Al. Brazi, manau neteks daug kalbėti, nes Chicagos ir Ciceros publikai jis yra gerai žinomas.

Kita naujiena, tai jaunasis smuikininkas L. Binkis, kuris taipgi yra pasirodęs kaipo gabus muzikantas. Jis sutiko mus palinksminti su jo smuikos maloniu balsu.

Nepamirškit, kad bankietas prasidės 8 val. vakare, Lietuvių Liuosybės svetainėj, Ciceroj. Kepti kalakutai bus duodami ant stalų 9:30 val. vakare. Todėl nesivėluokime, kad turėtume daugiau laiko geram upe sulaukti naujų metų.

Chicagietis.

5-kių Valandų Streikas

American Car-loading Corp., nenorėjo darbininkams užmokėti algų kur priklausė už viršlaikius. Darbininkai, daugiausiai trokų vairuotojai ir liodiuotojai, sustreikavo.

Teamsterių unija iššaukė streiką. Po 5-kių valandų derybų bosai sutiko užmokėti viršlaikius. Streikas palietė 175 darbininkus Chicagoj ir Detroite.

Pagrobė Marshal Field and Co. Troką

Kaip tik išvažiavo Marshall Field and Co. trokas iš sandėlio su siuntiniais, kurių buvę apie 400, tuoj ant troko užšoko du plėšikai ir privertė vairavimo ratą atiduoti jiem.

Kompanijos vairuotojam įsakė sugulti užpakalyje troko ir tylėti. Jie nuvažiavo į kokį tai privatį garadžių. Kompanijos vairuotojus paėmė į privatinį automobilių, išvežė ir paleido ant Ashland ir Wellington ave.

MISS LIBERTY
by
WESTFIELD
$10.75
DIDELIS PASIRINKIMAS GRAŽDAIKČIŲ
Taipgi Bulova, Elgin, Grant, Hamilton ir kitų išdirbysčių laikrodėlių.
P. NOVER JEWELER
4148 Archer Ave.
Atdara Vakarais iki Kalėdų
Brighton Parko Seniausias ir Labiausiai Patikimas Gražidalkčių Pardavėjas

Marquette Park Piliečiai Dirba Del Savo Apielinkės

Marquette Parko Piliečių Kliubo Pildomoji Taryba turėjo savo mėnesinį posį gruodžio 17 d. Taryba susideda iš 13-kos narių. Į ją įeina visa kliubo vyriausybė ir dar kiti prirenkami prieš-metiniuose susirinkimuose. Tarybos uždaotis rinktis kas mėnesis ir jei mato reikalą, tai tankiau; svarsto kliubo ir musų apielinkės gerovės dalykus. Ką taryba nutaria, tai parodo kliubo visuotinam susirinkime ir susirinkimas patvirtina.

Pereitam tarybos susirinkime buvo daug diskusuota visokiais reikalais musų apielinkės. Tie visi dalykai bus rekomenduoti kliubo susirinkimui apsvarstyti.

Tarp kitų klausimų, buvo diskusuota apielinkės stovis, kad jis pasiliktų, kaip yra,—neįsileistų nepageidaujamų gyventojų.

Kitas klausimas, tai transportacija . Kliube bus iškeltas klausimas, kad be perstojimo musų komisija lankytųsi kur priklauso ir reikalautų, kad butų geresnė transportacija, tai yra, gatvekariai, kad eitų iš šios apielinkės be persėdimų į miesto centrą.

Taipgi delei vžiuotės signalinių šviesų "stop and go". Kliubas reikalauja, kad Marquette Road ir California ir 71st ir California butų sudėtos signalinės šviesos.

Šviesų sudėjimo dalykas yra senai prižadėtas, bet vis neįvykinama. Tai reikia spausti atatinkamų vietų, kad išpildytų. Tas yra reikalinga del žmonių gyvasčių apsaugojimo. Senai to reikalaujame, bet vis nejdeda. Pažiurėsime kas tame kaltas.

Kliubo komisija pirmiau lankėsi pas aldermaną delei geresnės policijos apsaugos. Prižadėjo tatai pagerinti. Bet nesimato, kad kas butų atlikta. Dabar bus duotas kliubo komisijai paraginimas apsilankyti tuo reikalu į aukštesnę įstaigą.

Kas link 69th st. ištaisymo. Senai prižadėta ištaisyti. Jau ir darbas pradėta, bet nebaigta. Komisija kliubo susirinkime raportavo, jog valdininkai nusiskundė, kad pinigų nėra. Juk mes taksus mokam, tai kur pinigai?

Ateinančiam susirinkime, kuris įvyks sekmadienį, gruodžio 29 d., 2 val. po pietų, toj pačioj svetainėj, kur visada buna susirinkimai, tai prieš-metiniam susirinkime, pakelsim minėtus klausimus. Taipgi šiame susirinkime bus 1941 metų kliubo valdybos rinkimas.

Piliečiai nepamirškite atsilankyti ir savo kaimynus pakviesti į susirinkimą. Dirbkime išvien, prašykime, kas mums yra reikalinga.

Pasimatysime sekmadienį susirinkime.

John D. Simans, K.

Įdomi Prelekcija Apie Kometas

Gruodžio 29 d., 2 val. po pietų, Field Museum, Mr. Dallwing duos įdomią prelekciją apie "Mysterious 'Night-Riders' of the Sky".

Prelegentas aiškinimus pavaizduos atitinkamais gamtoj nuotikiais, tai kaip kometos ir meteorai žmonėse sukelia visokių pošnekių ir "apsireiškimų".

Tuo įdomiau tą prelekciją girdėti, kai kalėdų proga tiek daug žmonės kalba apie "pasireiškusią naują žvaigždę ir atvedusią tris karalius pasveikinti Betlėjuj prakartėj gimusį kudikį".

Chicagos Jaunimas Protestuoja Prieš Paskolą Britanijai

Amerikos Jaunimo Kongreso Chicagos skyrius, tuoj po to, kaip paskelbė, kad prezidentas Rooseveltas sutinka duoti Britanijai $3,000,000,000 karo kreditų, laikė posėdį apdiskusavimui susidariusio didesnio karo pavojaus.

Diskusijų eigoj buvo nurodyta į prezidento žygius, kurie paneigia Johnson Neutralumo Aktą ir pastato šią šalį į didesnį karo pavojų.

Po to, buvo pasiųlyta susirinkimui rzoliucija, kuri vienbalsiai liko priimta ir pasiysta prezidentui Rooseveltui, kad Chicagos jaunimas priešingas davimui Britanijai kreditų ir priešingas skolinimui šios šalies karinių reikmenų.

Toliau Amerikos Jaunimo Kongreso Chicagos Skyrius pareiškia, kad tvirtai laikosi pirmesnio nusistatymo, kad Amerika turi laikytis nuo įsivėlimo į karą.

Be to, Jaunimo Kongreso Chigos Skyrius išleido lapelius ir juos plačiai paskleidė:

"Tai nėra kalėdinė dovana pone prezidente—mes norime taikos."

Lapelyje nurodo, kad dabar valdžios daromi žingsniai—duodant Britanijai kreditų, karo reikmenis—veda tais pačiais keliais šią šalį, kaip vedė 1917 metais prezidentas Wilsonas.

Jaunuolis.

Antras Drafto Pašaukimas Sausio 3 d.

Pulk. G. Armstrong, valstijos drafto direktorius, paskelbė, kad antras drafto pašaukimas Chicagoj bus sausio 3 d. Iš čia paims 700 militarinio amžiaus vyrų.

Dešimtas nuošimtis turi buti negrai. Tačiau jų šiuo sykiu neims. Tulam laikui atidėta, nes nėsą pristatyta barakų tose kempėse, kur koncentruojama negrai militariniai tarnybai.

Iš 9-to wardo paims 17 vyrų; iš 11 wardo 13 vyrų; iš 12 wardo 20 vyrų; iš 13 wardo 16 vyrų.

Aukščiau suminėti wardai gan tirštai apgyventi lietuviais. Pasauks ir po keletą lietuvių į tarnybą.

Sulyg drafto tarnyba yra tik vieni metai. Paskui skaitosi rezerve.

Workers School Naujų Metų Pramoga

Naujų metų pasitikimui graži pramoga, surengta Workers School, įvyks gruodžio 31 d., Majestic Hotel, 29 West Quincy st., Chicago. Pradžia 9 val. vakare.

Bus labai gražus programas ir bus kitokių įdomybių, tai "Who is Klipki-Pur?" ir kitokių margumynų. Be to, užkandžiai ir šokiai prie geros muzikos. Įžanga $1.10.

Studentas.

Kurtiniai Studentai

Delei kurčių studentų yra specialės klesos. Juos daugiausia mokina amatų. Per paskutinius šešis metus, sako Miss Linda K. Miller, jie padarė daug pažangos.

Šiuo laiku yra 187 kurtiniai studentai įvairaus amžiaus mokyklų ant Sedgwick st. Kurti žmonės išmokę gerus amatus būna geri mechanikai.

Už $15,000,000 Naujų Dirbtuvių Chicagoj

Chicagoj vis daugiau gaunant karo užsakymų, tai numatyta per mėnesį laiko pastatyti už $15,000,000 vertės įvairių fabrikų ir dirbtuvių.

Šiuo laiku planuojama didžiausias tos rušies pastatas, tai už $3,900,000 Illinois Bell Telephone bildingas, Rogers Park apielinkėje.

Viso Chicagos miesto rybose bus pastatyta naujų dirbtuvių už $15,000,000.

Laiškai Kongresmanam ir Senatoriam

Šios šalies kongreso 77 sesija prasidės sausio 3 d., 1941 metais. Daug kas kalėdų proga ir naujų metų sutikimo įvykiu siunčia sveikinimus savo giminěm, pažystamiem, organizacijų komitetam ir valdžios pareigunam.

Kongresmanai ir senatoriai, jeigu taip tikrai butų, tai žmonių pareigunai.

Kaip girdėti daug darbo unijų veikėjų, daug Chicagos žmonių siunčia kongresmanam ir senatoriam laiškus, kuriuose žymi, kad jie nenori matyti, kad butų toliau varžoma žmonių civilės teisės "Bill of Rights", kad nenori matyti, jog toliau Amerika butų stumiama į didesnius karo pavojus. —**Rep.**

Mažiau Gimimų, Mažiau Mokyklose Vaikų

Nuo 1930 metų iki 1940 metų sumažėjo pradinėse mokyklose vaikų 30,000. Sumažėjimas išaiškinama gimimų sumažėjimu. Žmonės šiais laikais turi mažiau vaikų. Nors gyventojų skaičius padaugėjo, bet kadangi gimimų mažiau, tai ir mažesnis skaičius pradinėse mokyklose studentų.

Aukštesnėse mokyklose tiek pat studentų, kaip pirmiau. Mat šiais laikais daugiau kas vaikus leidžia į tas mokyklas prasisiekti moksle.

Sumažėjus vaikų kiekiui pradinėse mokyklose sumažino ir mokytojų skaičių. Dabar mažiau mokytojų 650 asmenų, negu buvo 10 metų atgal.

Mokyklų taipgi daugiau pristato. Pirmiau studentai būdavo labai susikimšę. Dabar ruimingiau, tai geriau mokintis.

Ką Veikia Vaikučiai

Praeitis jau gerai įrodė, kad lavinimas jaunimo davė geras pasekmes. Iš to jaunimo šiandien turime gerų garbingų žmonių, kaip tai: J. Kenstavičių, A. Petrutienę, Agnes Kenstavičienę, M. Šimkiūtę, A. Garšinską ir daugybę kitų.

Tiesa, kad šių dienų jaunimas nelabai maloniai priima mūs pateiktą mokinimosi programą. Jie ypatingai nemyli lietuvių kalbos. Užtai juos negalima kaltint, nes mes žinom, kad jų prigimta kalba daug malonesnė. Taigi, jeigu taip yra, tai reikia kokiu nors būdu tą viską ištaisyti, kad vaikučiai kalbėtų lietuvių kalba. Gali būt, kad kaip kas iš tėvų taip supranta, kad jų vaikams visai nebus reikalinga lietuvių kalba. Tie, kurie taip mano, daro klaidą. Toki žmonės neapgalvoja ateities.

LDS draugijčlės tikslas mokinimui vaikučių dainuoti, lietuvių ir anglų kalbomis lošt teatrus, skaityti ir gerai kalbėti. Pamokos būna kas subata po pietų 1 valandą, Darbininkų svetainėje, 10413 Michigan ave.

J. Misevičia,
A. Kavaliauskas,
P. Kairis.

Farmeriai Nenori Mokėti už Sveikatos Inspekcijas

Pieno gamintojai ir pristatytojai Chicagos rinkai laukia, kad majoras Kelly padarytų žingsnį paliuosavimui farmerių nuo mokėjimo už sveikatos inspekcijas. Dabar yra nustatyta, kad farmeriai turi užmokėti lėšas sveikatos inspektorių, kurie atvažiuoja apžiūrėti farmas, ką stato pieną Chicagos rinkai. Del lėšų padengimo išskaito už pieną.

Farmeriai sako, kad tie sveikatos komisionieriai ir taip jiem daug lėšavo. Jie turėję, inspektoriam reikalaujant, pastatyti daug naujų karvėm tvartų.

Vidutiniai per metus visas sveikatos inspekcijos aparatas lėšuoja apie $350,000.

Pieno gamintojai, kurie turi savo susivienijimą ir priklauso apie 15,000 farmerių, reikalauja, kad miestas tas lėšas padengtų.

Roselando Žinios

Pagerbimo Bankietas Drg. J. Jukeliui Vasario 1 d.

Draugas J. Jukelis yra plačiai žinomas lietuvių kolonijose Jungtinėse Valstijose. Jis veikia progresyviškam judėjime nuo 1905 metų. Atžymėjimui jo 35 metų veiklos rengiama jam pagerbimo bankietas.

Dabartiniu laiku Jukelio sveikata yra pakirsta ligos. Kas nežino jo tikros padėties, tai mano, jog dar Jukelis jaunas ir stiprus draugas, nes jis daug darbo atlieka. O jau reikia žinoti, kad jis eina septintą dešimtį metų.

Tikimės, kad daugelis Jukelio draugų negalės asmeniškai bankiete dalyvauti Darbininkų salėj, 10413 So. Michigan ave. Jie galės veikėją pasveikinti laiškais. Siųskite laiškus L. D. Salėn, 10413 So. Michigan ave., Chicago, Ill.

Bankietą rengia LLD 79 kuopa. Įvyks šeštadienį, vasario 1 d., 1941 metais. Pradžia 7 val. vakare. Įžanga išanksto perkant 60 centų, prie durų 75 centai.

Tikietų galite gauti pas komisijos narius: P. Petronį, A. Stalnionį, J. Slančauską, K. Danylą, A. Petronį ir pas kuopos narius.

Komisija.

Auditorium
RESTAURANT
3131 S. Halsted Street

Lietuviški ir Amerikoniški Valgiai
Su Geriausiu Skoniu
P. BALČIUNAS ir M. KOVARSKI,
Savininkai

Vietiniai Pranešimai

CHICAGOS LIETUVIŲ SUVALKIEČIŲ DRAUGIJOS pusmetinis susirinkimas įvyks ketvirtadienį, gruodžio 26 d., 8 val. vakaro, Dariaus-Girėno svetainėj, 4416 S. Western Ave. Kviečiami visi kliubo nariai atsilankyti, nes bus renkama nauja valdyba. (26)

A. Gotautienė, Rašt.

ROSELAND

Šiuomi pranešam visiems, kad vaikučių draugijėlė rengia kalėdų eglaitės balių kalėdų dienoje, Darbininkų Svetainėje, 10413 Michigan Ave. Durys atsidarys 3:30 val. po piet. Programas prasidės 6-tą val. vakaro. Taigi, visi norėdami pasilinksminti, atsilankykite pasidžiaugt kartu su vaikučiais. Kalbės L. Pruseika.

(22-24) **Komitetas.**

CLASSIFIED ADS

WHOLESALE FURNITURE
Urminis Pardavimas Rakandų
Mokėdamas cash už rakandus, sutaupinsi nuo 40 iki 60%. Mes pristatome bile kur. Pašaukite ar rašykite del daugiau informacijų. Vientik nacionaliai žinomi daiktai randasi pas mus. ALIŠAUSKAS, Sūnus, 6343 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone, Rep. 6051.

Patapkite Barberiu
Išmokiname barberio amato mokslinių būdu už mažą mokestį. Įmokėt reikia tik mažą dalelę, o likusią sumą lengvais išmokėjimais. Atsilankykite, rašykite arba telefonuokite platesniųžinių: INTERNATIONAL BARBER COLLEGE, 672 W. Madison St., Chicago, Ill. Phone Monroe 5982.

Studio Theatre Van Buren Prie Michigan
Antra Savaitė
Tai garsioji filma, kas tikrai atsitiko Finlandijoj.
'Mannerheim Line'
Paaiškinimai anglų kalba.
Šeštad., Sekmad. ir Šventadien. nuo 10:45 ryto iki vidurnakčio.
35c iki 2-ros popiet.

TONY'S INN
Geriausias alus, vynas, likeriai ir kiti gėrimai.
1151 West 59th St.
TONY BRAŽAS, Sav.
Phone:
Wentworth 1706

Linksmų Kalėdų ir Naujų Metų Bunny Bun kostumeriam, draugam ir pažystamiem.

Nauji
Bunny Bun
Hamburgeriai
5c
Ir koki Jie Geri!
Sustok bile kada dėl skanaus užkandžio. Čia gausite saldžių hamburgerių, karštų kilbaselių, minkštų gėrimų ir namie darytos chile.
Naudojam J. V. valdžios patiūrėtą jauteinę del Naujo Bunny Bun.
GEORGE, SAVININKAS
New Bunny Bun
3110 S. Halsted Street

UNIVERSAL
RESTAURANT
Vestuvėm, Krikštynom ir Kitokiem Bankietam Suteikiam Patarnavimą.
Linksmas Patarnavimas Visiems
Antanas Norkus, Sav.
750 W. 31st St., Chicago, Ill.
Tel. VICtory 9670

M. KLARICH & SON
Kontraktoriai ir Namų Budavotojai
Statome ir pertaisome bungalows dviejų aukštų ir apartmentus; bašnyčias, mokyklas, gazolino stotis, garadžius ir kitus trobėsius.
3117-19-21 S. Parnell Ave.
CHICAGO, ILL.
CALumet 6509

REGĖJIMAS
Gali But Pagerintas
Kartais laikinas vartojimas akinių gali jums pagerinti regėjimą ant visados.
Atsilankykite pas Dr. K. Nurkat-Nurkaitis pataisymui ir pririnkimui akinių, kurie sustiprins ir pagerins jūsų akis
DABAR GALIMA ĮSIGYTI AKINIUS NUŽEMINTA KAINA
Duodame Pilną Garantiją
BUDRIK
Furniture House
Krautuvė su Mėlynu Frontu
3409 So. Halsted Street
Tel. Yards 2151

Klaidos Atitaisymas

Gruodžio 23 dieną "Vilniės" vietos žiniose buvo pažymėta apie M. Lukienės pasidarbavimą "Vilniai". Turėjo būti V. Lukienė.

"Vilnies" Adm.

Medicinos Daktarai

Dr. A. K. Rutkauskas
GYDYTOJAS
4442 S. Western Avenue
KASDIENĄ
Nedėliomis pagal sutartį
Phone Virginia 3316

DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJOS IR CHIRURGAS
IR AKINIUS PRITAIKO
3343 S. Halsted Street
VALANDOS: 11 iki 12, 2 iki 4 ir vakarais 7 iki 8. Šventadieniais 11 iki 12 ryte
Tel. Yards 3146

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bld.
2400 West Madison Street
VALANDOS: 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vakare
Tel. Seeley 7230
Namų Telefonas Brunswick 0597

DR. STRIKOL'IS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 S. Ashland Avenue
VALANDOS: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki val. vakaro. Nedėliomis pagal sutartį
Ofiso Tel. Yards 4787
Namų Tel. PROspect 1930

Ofiso Tel. VIRginia 0036
Namų Tel. BEVerly 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso Valandos: 1-3 ir 6-8:30 p. m.
Nedėliomis pagal sutartį.

Phone Yards 5921
Rezidencijos Kenwood 5107
DR. BERTASH
756 West 35th Street
(Kamp. 35th ir S. Halsted Sts.)
VALANDOS: 1-3 ir 6:30 iki 8:30 vakare
Rez. 4910 S. Michigan Blvd.

Phones: Grovehill 3111
DR. A. K. BUTKO
LIETUVIS
KOJŲ SPECIALISTAS
7214 S. Ashland Avenue
Ofiso Valandos:
nuo 9 ryto iki 9 vakaro

Ofiso Telefonas Lafayette 6868
Namų Tel. Portsmouth 6616
Dr. Marjan S. Swiont
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4258 Archer Avenue
Kalba Rusiškai ir Lenkiškai
Valandos: nuo 1-4 ir 7-9

Telefonas HEMlock 9252
ANELIA K. JARUSZ
Physical Theraphy & Midwife

6630 S. Western Avenue,
Chicago, Ill.
VALANDOS:
nuo 10 ryto iki 7 vakaro.
Išskyrus šeštadienius ir sekmadienius, randasi Central Ave. Beverly Shores, Ind.
Telephone
Michigan City
2799-R3

DENTISTAI

Phones: Yards 2246
DR. C. Z. VEZEL'S
DENTISTAS
4645 S. Ashland Avenue
(arti 47th Street)
Valandos: nuo 9 iki 8 vakarais. Seredoj pagal sutartį.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
kampas Halsted St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8.
Nedėliomis pagal sutartį.

VYTAUTAS TARUTIS
ADVOKATAS
BRIDGEPORT
3133 S. Halsted Street
Valandos: 11 iki 2, 4 iki 8 Val. Vak.
Phone Calumet 6877
134 N. La Salle Street
Room 2014
PHONE: STATE 7572
3149 S. Halsted Street
PHONE: VICTORY 2879

English News Section
FOR PEACE, FREEDOM AND DEMOCRACY

VILNIS

Second Part
OF THE PEOPLE • BY THE PEOPLE • FOR THE PEOPLE

VOLUME XXI. THURSDAY, DECEMBER 26, 1940 NO. 299

CIO Opens Drive on Anti-Labor Laws

WASHINGTON.—Philip Murray, CIO president called on all affiliated CIO unions to oppose passage of two "model" bills proposed to the 48 state legislatures by the federal-state conference.

This organization was set up in August at a conference sponsored by the Department of Justice. Both President Roosevelt and Attorney-General Robert H. Jackson addressed the conference and urged it to work out state bills dealing with "sabotage."

Observers here pointed out that Jackson had appointed a committee of five Department of Justice officials to collaborate with the federal—state conference in the drafting of the legislation and in other activities.

Murray called the particular attention of CIO unions to the so-called anti-sabotage bill and to the so-called-home-guard bill which had been drawn up by the federal-state conference for passage in state legislatures.

AIMED AT LABOR'S RIGHTS

These bills, Murray explained, while ostensibly directed against sabotage and designed to set up state home-guards, actually are aimed at labor's right to assemble, picket and strike.

The sabotage bill, he pointed out, would punish by 10 years imprisonment any one interfering with defense production of allowing defective materials to pass, and would permit local authorities to put streets and highways near industrial plants under martial law.

"The sabotage provisions of the bill are of such nature that they could readily be used to suppress strikes or other union activities to improve wages, hours or working conditions," he wrote.

"Reactionary local authorities would try to invoke the penalties of this bill upon the ground that labor union action resulted in interference with national defense production."

The model state home-guard bill could also be used to deny labor its right of freedom of expression and action, Murray wrote, since it "leaves these states' guard units completely free from any civil responsibility for their acts by making them subject to military law only."

This would leave workers engaged in union activities at the mercy of military officers who would be unchecked either by civil authorities or by civil law, he declared.

Pickets March At Chicago Pro-War Rally

CHICAGO.—An anti-war picket line outside of a William White war rally attracted the attention of thousands of Christmas shoppers in the Chicago Loop.

The picket line sponsored by the American Peace Mobilization, was a protest against the appearance here of Herbert Agar, newspaper columnist and outspoken advocate of America's immediate entrance into war, who spoke at a meeting in the Palmer House.

Thousands of shoppers stopped to read the picket signs which declared: "Aid to the Allies is the First Step to War-Remember 1917!" Another depicted the steps leading America to war-planes, battleships, loans, men to England.

In addition to the APM, the American Youth Congress and the American Student Union took part in the picketing.

The reception to the pickets by the throngs of shoppers was so warm that it was decided to have a peace picket line in the Loop every night through the Christmas season.

The APM also distributed leaflets which declared:

"The American Peace Mobilization charges the Roosevelt Administration with openly and secretly cooperating with the William Allen White Committee to plunge America into war! The campaign for credits to Great Britain is to create the public impression that Britain is on the verge of financial exhaustion. This is fraud on the American people."

Less than a hundred years ago "a man could give away his wife's children, even an unborn child. No married woman had a legal right to any money she earned. No woman unaccompanied by a man was admitted to a restaurant or hotel. No married woman could own anything."

Emergency Peace Parley To Be Called

WASHINGTON. — The American Peace Mobilization laid plans for an emergency conference against involvement in war to be held in Washington in mid-January to protest the "deadly danger" of proposals to "lend" war supplies to Great Britain.

The conference, Peace Mobilization officials said, would bring to Washington representatives of trade unions, churches, fraternal clubs, youth groups and other progressive organizations, whose membership "is united in one great determination that the United States shall not be involved in another European war."

"The representatives of many millions of Americans will gather here with but one purpose in mind," a mobilization spokesman, Frederick V. Fields, executive secretary of APM said, "to make clear to the administration and Congress that all steps leading to that bloody end, under no matter what dubious disguise, must be halted at once."

Field declared that the most immediate of the steps to war to be protested by the conference is the proposal, hidden behind the "childish subterfuge of responsible government heads," to give loans and credits to England.

"The people are not blind to the deadly danger of such an art, behind which stands the open face of war, "he said, "nor will they stand idly by while politicians drag the nation to war to safeguard investments of munition makers."

NO SUBJECT FOR JOKES

Field added that the plan proposed by President Roosevelt to "lease" war supplies to Great Britain "would be amusing in its childish simplicity if it were not so deadly serious."

"The experience of the last war showed," he said, "that the industrialists of this country cannot trust the 'proud" Britons to pay off their debts to this country. Rather than run the old chances over again, therefore, these good businessmen now insist that our government guarantee ther sales to England, and that the expenses to be taken from the taxpayer of this country rather than from those of Britain."

At the same time Miss Marion Briggs, administrative secretary, announced that local APM peace councils had already begun to flood Congress and the White House with protests against extention of loans, grants, gifts of "leases" of American money and materials to Britain.

The local councils, she said, have started an "all-American protest" campaign of postcards, letters and telegrams, and, in many instances, small delegations have been descending upon Washington to state their protests in person.

Local delegations also have been calling upon Congressmen who are at home in their districts during the Christmas holidays. So great has been this spontaneous demonstration, she asserted, that it may develop into another mass march on the Capitol.

Disease Spreading In London Air-Raid Shelters

LONDON.—The first public statement that air raid shelter life has been responsible for the outbreak of an infectious disease was made by Dr. D. G. Geffen, medical officer of Enfrid suburb, who said there had been 25 recent cases of diphtheria, which four were fatal.

"It is well for the public to realize," he said, "that diphtheria is here and in serious form."

Nazi Blackout Hits Alsatian Schools

BERLIN.—A Nazi party decree ordered a "house cleaning" of desks and books cases through former French Alsace to weed out books, which the Party frowns upon.

All material "weeded out" will be destroyed, it was said.

Food Prices In Belgium Soar

BRUSSELS. — The prices of all foods are rising sensationally, in some cases as much as 300 per cent.

A decree authorized police to enter homes throughout Belgium at will to investigate cases of suspected hoarding of foodstuffs and other goods.

The first high schools for girls were founded in 1839 (only to be closed soon after), the first co-educational college and first school in the world to offer a college education to women (Oberlin) in 1833; prior to 1860 only two state universities admitted women.

In 1870, 15 per cent of all women 16 years of age and over were breadwinners; in 1930 the percentage had risen to 25 per cent. In 1930 there were eleven million employed women in the United States.

Says Indian People Resolve To Resist War

LOS ANGELES. — Pasabhai Patel, Bombay agricultural engineer, here on mission to buy agricultural machinery, declared that the Indian people "dislike England's attitude" and refuse to be tied to British imperialism's war chariot.

Patel said his uncle, Valabhvhai Patel and a cousin have been thrown into jail by the British.

"They will be kept in jail, too, without any trial," he said. "Yet the only charge against them is that the British feared my uncle would make a speech against England."

Discussing the Indian situation in general, Patel said:

"Slowly, but surely, England is attempting to force our people to fight against their will. India has no sympathy with the Nazis, but we are determined to resist all efforts of England to fight her war.

"Why should we give up our lives so that England may benefit, when she has done nothing for us, despite so many golden promises?

"In 1914 India sent two million men to the battlefields of France and there we helped stop the rush of the German army. After the war we left a million and a half men buried under French soil.

"At that time England promised us complete independence. You know what happened to that promise.

"We are not independent and we cannot stop what England is now doing in India. Whatever materials of war England wants, she takes and without asking permission from my people."

Seamens Union Opposes Loans To Europe

BUFRALO, N.Y.—Some 50 representatives of 32 Great Lakes ship crews scattered to their home ports to urge their local unions to oppose loans to European belligerents and fight to retain labor rights under the national defense program.

Delegates to the Great Lakes conference of the National Maritime union (CIO) concluded their annual meeting last weekend after adopting a resolution which declared the union opposed to any destruction or surrender of the rights of labor "under the pretex of national defense."

UAW Wins $8 Wage Increase In Aluminum Company

DETROIT. — Described by union leaders Fred Williams and Fred Swann of the Bohn Aluminum local of the United Auto Workers as "one of the best contracts in the CIO", the local this week obtained wage increases of 5 to 15 cents an hour for the 3,000 employes of the Bohn Corporation.

"The minimum wage," said Williams and Swann, "has been raised by $8 a month and the company will expend $500,000 a year for wage increases." Due to war orders, the Corporation, according to union leaders, will hire 1,000 additional employes beginning Jan. 1 to fill war orders.

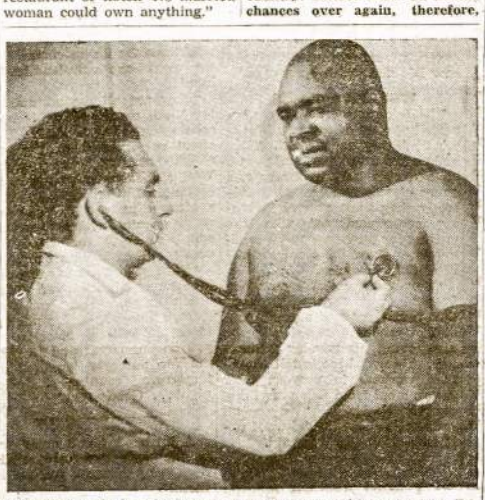

CHECKING UP ON HEALTH: A Ford worker is examined by Dr. Morris Raskin, industrial disease consultant formerly on the staff of the CIO United Automobile Workers Medical Research Institute. Raskin predicts an alarming increase in accidents and industrial disease as a result of defense speed-up.

LITHUANIAN WORKERS TAKE COMMAND

By Anna Louise Strong

The only American Journalist in Lithuania during the thrilling weeks when that little country transformed itself from a capitalist into a Socialist state, was Anna Louise Strong. What she saw, and reports, is something new in history, a peaceful transition to Socialism.

The article below is a section from her account which is being issued as pamphlet, under the title **"Lithuania's New Way."**

Almost at once after the Seimas sessions, the take-over of factories began. A new Ministry of Industries was formed, secured two rooms in another ministry as temporary offices and at once became the general staff for the nationalization. In automobiles commandeered from other ministries, several dozen inspectors were sent out to the factories, beginning with the largest ones.

In each factory the inspector called together the workers' Factory Committee and with their help selected a commissar, in most cases some well known and reliable worker, in the plant itself. He was not charged with management; all former directors and even owners ordered to remain on the job pending the government's final decision The Commissar's task was to make full inventory of plant, machines, raw materials, finished products and general conditions of the plant and its relations with other factories, preparatory to the formal taking over.

VISITING PLANTS

The Ministry of Industry gave me a letter of introduction authorizing me to visit the factories to see how the nationalization went on. They were proud of the seal with which they stamped this letter; it bore a red star with a hammer and sickle insert. "Historic," they said. "No ministry ever had such a seal before. By the time the other ministers get seals like this, they'll not be 'ministries' but 'commissariats."

The auto in which I drove with inspector Izim to view the factories on Sunday afternoon still bore the nameplate of Graf (Count) Komaras, a nobleman and landlord from tsarist days, now dispossessed. As we drove through a crowded part of the city, Izam said, "I can't get used to it. Less than two months ago I wouldn't have dared to walk down these streets. This was a regular nest of police spies and one would of surely seen me and turned me in. "Now... his hand indicated the sweep of the journey we were making,—"ten factories visited in an afternoon."

Never have I seen a gayer bunch of workers than we met in the Gumi plant. This is a large establishment making galoshes, garters, and fancy elastics and other rubber articles. Operation was shut down for Sunday, but in every department a group or workers was busily taking inventory. In one room thousands of aluminum forms had to be counted, in another room tens of thousands of yards of fancy braids had to be measured. Elsewhere they were counting boxes of galoshes.

One of the girls in her haste dropped an aluminum form which she was counting. Another girl at once reproved her. "Take care of those things. They're ours now, "she said... Yes, "ours" for the past two days and not yet listed, but already the mental attitude was new. They were learning their new possessions.

OUR TREASURES

Then I saw what the process of "inventory and take-over" was doing to the minds of the workers. It was breaking down life-long habits of thought. All their lives they had been trained under capitalism. This and that "belonged" to the boss. Their working day also "belonged" to him.

Trade unions were all very well, but they didn't break down that feeling. Even with collective bargaining the boss was still "boss." Even the election of Shop Committees and Workers' Soviets had not stirred the workers like this. They had talked and listened and elected; they had been told that new life had come. But the workers think not so much through talk and elections; they think more deeply through their hands on machines. Now they are putting their hands on the machines and listing them as "ours."

I went from the stockroom in "Gumi" into the room with the machines. Instead of the gay flocks of girls there were more skilled and older workers here, the men who know machines. Three days ago the clatter of those machines was hateful, reminding them of the long exhaustion of the worker's life.

The clatter was still as noisy, the machines were still as speedy. Yet everything had changed. A worker laid his hand caressingly on the biggest machine and introduced it to me.

"These are our treasures," he said.

Nor far from "Gumi" we stopped at Inkaras, another large factory of rubber goods. The new commissar had formerly been a chauffeur and "one of the best comrades in the plant," the workers said. He told me, Inkaras had belonged to a large stock company, with capital from Latvia and England. The company had another factory in Poland and tried to reduce the conditions of Lithuanian workers to those of Poland, which were among the worst in Europe.

I asked if the bosses of Inkaras were worse than others. "All bosses are of one bone," he said. "But the big ones—the colonizers—are better organized and hungrier. In that way they are worse." He added that "No doubt some of the bosses have already reached America, and are telling tales about us, trying to get America into war with USSR for the sake of their property. Tell America from us that we have a new life now, with open eyes."

WORKER'S CLUBS

The Inkaras workers were especially proud of the new Worker's Club they had started. They had rented a building and set up an assembly hall, a library and many classes and lectures. Already they have several "workers correspondents" who are writing for the newspapers, sending news about the plant and the life of the workers.

"I waited for this hour when I could work for the workers' own factories," said a young machinist whom I asked why he was giving his Sunday without pay. He urged me to tell American workers to prevent their government from doing anything against the USSR. "We are all optimistic about the future if only there is no war," he said.

—.—

Back in the Ministry of Industry I found Assistant Minister Maimin working late into the night. Instructors were coming in to report on their day in the factories; phone calls were coming from the provinces too. Here in this office a balance had to be struck each day. What factories needed help and raw materials? Where were the weak spots? Between phone calls Maimin talked to me.

He listed for me the chief tasks in their order. First, make inventory and take over the factories. Next, secure adequate raw materials. Third, organize and improve the actual functioning of industry.

The phone calls come. "What shall we do to get raw materials? There is plenty of it here but it is sealed away under a bank loan."

"Why worry about that?" answers Maimin. "Aren't the banks ours too?"

Another phones:("Our products are waiting to be shipped to fill foreign orders. Shall we let them go?"

"Certainly," replies Maimin; "all our international obligations must be fulfilled."

Again the bell rings. A Commissar wants to know what to do with a director who refuses to give up the shares of stock. "He says he doesn't know where they are but he must be sabotaging."

"Do you need them?" asks Maimin. "Are they valuable?"

"Valuable? What do you mean? They are the company's whole capital."

"Wait a minute," said Maimin, "Isn't your factory nationalized?"

"But of course. What a question to ask."

"Then what's the use of those bits of paper of past ownership? Don't worry about them. See to the materials and machines."

A delegation arrives—a whole shop committee—to ask: "The owner asks a salary. Does he get it?"

"What was he doing during the time?" asks Maimin. "Was he at the factory or cutting coupons?"

"He was at the plant directing it."

"Then he needs a salary—the same that the technical staff gets.

—.—

Šiauliai calling... Šiauliai calling... It is an instructor reporting from the city where I saw trade Unions start. I listen to Maimin's replies.

"Of course we nationalize electric stations even with only ten workers. ...Anything that has to do with electric power...

"Quite right... The big ones first.. You can take in the little electric power plants tomorrow.

"No, no, don't take factories with less than twenty workers unless they have motors... Motors, I said, not electricity. They all have electricity.

"Didn't you read the papers? Hadn't time? Well, you're a bright one for an instructor! Better read the Nationalization Law!

"How are all the administrators? All on the job? Nobody sabotaging? That's good. How about raw materials? Big ones alright but little ones complain... Well, rich factories always had it better... But tell them to signal shortages at once. Tomorrow we're opening a department for supplying raw materials, also credits. Send in your needs.

"None of you are to come back to Kaunas till it's over. That's orders now. Did you take enough money? Well, you've got to eat... Tell the bank to lend you on our credit and to phone me for authorization... Phone tomorrow evening... Good night... Good night."

A husband found some holes in his sock and said: "Wifie, dear, why haven't you mended these?"

"Hubby, darling, did you buy me that coat for Christmas, as you promised?"

"N-no."

"Well, if you don't give a wrap, I don't give a darn."

DEFENSE SPEEDUP BRINGS MORE INDUSTRIAL DISEASE

DETROIT, Mich. (FP).—A rising tide of industrial disease and accidents is beating against the health of Michigan's factory workers as one of the fruits of the accelerated defense program. Both public health officials and private consultants are dreading the outcome if nothing is done to stem the current.

The bureau of industrial hygiene of the Michigan state board of health finds that its small staff, inadequate even in normal times, is unable to cope with the situation. While no specific figures were given out, it is believed that the bureau has only five men for inspection in Detroit and only two men for outstate.

Factories are working three shifts a day, in many cases Saturdays and Sundays at overtime rates. Idle plants are busy once more and old buildings are being converted to industrial uses. Plants designed for a certain health load are being overtaxed.

ACCIDENTS INCREASING

The result is a bumper crop of disease and accident cases.

Ventilation and safety measures are none too good, even in normal times. But when additional machines are installed and more dust and fumes created, the existing blowers and exhausts and dust preventives no longer meet the demand. Men and women swallow fumes and dust. Poisons eat into the skin and lung tissues and affect the blood.

The accident rate is also rising sharply. Union officials are warning their members to insist on safety rules being enforced. Secretary George Borovich of UAW Local 410, for exampe, told the workers in Midland Steel that they were losing too many fingers and suffering too many cuts and bruises.

The rise in accidents is due to many causes. In many plants the seniority lists are exhausted and inexperienced men and women are taken on, almost automatically boosting the industrial injuries. The rush of orders is leading to a breakdown of normal safety measures. Overtime leads to fatigue and a letdown in ordinary alertness of the employes. Installation of more machines crowd the work space, narrows the aisles and increases the traffic of material and output.

METAL POISONING

Accidents are also multiplied by the absence of adequate ventilation and other equipment to remove fumes and dusts. This condition lowers the vitality of the workers and brings on more accidents. The hurry to get out orders i ntroduces a further health hazard through the increased use of soldiers to cover defects. In normal times defective pieces would be scrapped. Today in some plants they are doctored with lead, which increases the poison content in the air.

"Health and safety conditions must be inproved quickly," says Dr. Morris Raskin, industrial disease consultant formerly on the staff of the UAW Medical Research Institute," or else there will be an alarming increase in accidents and industrial diseases. My office is getting many more calls than in normal times. All health agencies should pool their resources to cope with this critical problem."

As unions negotiate new contracts greater insistence on adequate safety clauses is coming from the bargaining committees.

Canada's '2nd World War Hero' Found Penniless, Frozen To Death

TORONTO, Canada. — Paul Reynolds Scott was Canada's Second World War hero No. 1. He was the machine-gunner who shot down a German bomber in England. The story was run in all the papers here. For a day he was a hero!

But then he was discharged from the Canadian Army, and was shipped here. He beat his way from Halifax, Nova Scotia, trying to reach his father's home at Port Coquitlan, well over 3,000 miles away. A hero, he was thrown out of the army penniless. Beating his way home, he was killed by the bitter Canadian cold... by the gasping Canadian monopolists and their King Government.

Paul Reynolds Scott was found frozen to death in a railway freight box-car at Empress, Alberta, on Nov. 21. His father from Port Coquitlan, B.C., identified the body of his son on Friday.

The case of Scott dramatizes the terrible plight of Canada's ex-servicemen of World War No. 2. Thomas Magladery, president of the Ontario command of the Canadian Legion, on Dec. 5th declared:

"We have a new job before us, a new and important part in looking after the veterans of the present conflict. These fellows, over 17,000 of them already, are discharged from the army—kicked out with only $35 with which to buy new clothes, many of them in no condition to return to civilian life."

Midwest Youth Coun. Training School To Open Fri. Jan. 10

Beginning Friday, January 10, and continuing every Friday for the next eight weeks, the Midwest Youth Council training school will be held at the Mark White playground center on Halsted and 30th Street.

Instructors have already been asigned to teach the various subjects. The courses which will be taught at the school are as follows: The History of the Lithuanian Movement; the Character and Structure of the LDS; Organization; Parliamentary Procedure; Current Events.

Members of the LDS should register at their coming branch meetings for the school. A proposal has been made that all new executive boards that were elected should enroll. The school offers an opportunity for the New Executive boards to learn how to conduct a meeting and learn more about the principles and organization structure of the LDS.

On opening night of the school, the students will be furnished with entertainment in the form of movies starring Fred Waring and his Pennsylvanians and another on Tobaccoland.

ANALYZING THE PROBLEMS OF LITH-AMERICAN

Each Lithuanian-American organization, at some time or other, comes face to face with its most important problem: maintaining and increasing its membership.

Ten years ago this problem existed, as well as now. While it is always with us it has become Problem No. 1 today.

What causes it? What are the reasons behind the failure of groups to function in some sections? Why is not the Lithuanian cultural movement as active and widespread as it was ten or fifteen years ago?

The first answer that comes to mind as one tries to formulate the basic difficulties facing us is this: the Lithuanians who came to America and who started these choruses are dying out. They are spending more time at home listening to the radio and not going out to picnics and dances the way they used to.

While apparently logical we find, upon closer examination that this reason for our weaknesses is not true. We find the highly encouraging fact that quite a high proportion of the Lith-American choruses are composed, not of adults, but of young people in their teens and in their twenties. The average age of the chorus members is around 25 not 45,55 or 65 as many would imagine.

If it is not the age of the members—then where is the essential fault behind weak choruses?

"Politics" and Its Effect on Us

At this point we come across argument No. 2.

"Politics" rears its head.

The fault is, some say, in the political situation around us and in the political and social views of the people who have been the leaders in Lith-American cultural activity here.

Let us first understand what a portion of our members mean when they say this.

The Lithuanians, the argument goes, are aliens. And as aliens and people whose descendants have not come over on the Mayflower they're suspect in times of crisis. We can see how this works at the present time when we saw Congress pass the Alien Registration Bill which calls for the registration and fingerprinting of all aliens. We also see how this suspicion works when a number of factories and shops refuse to hire anyone to work for them if that person is not a U.S. citizen. This suspicion hurts activity, creating distrust and timidity.

Secondly, Lithuania became a Soviet Republic with Russia this year. Knowing what sort of government Lithuania had under the former administration, a good number of the Lithuanians here, instead of condemning it, approved of the change and said it was for the better.

Those who say our difficulties are political say these two things are wrong: that the Lithuanian here should not say what he honestly thinks about the new Lithuanian government, and that the Lithuanian here should keep his mouth quite when it comes to discussing politics and to taking sides any sort of political or social argument in America.

If we do this, the argument goes, members who are dropping out because they're afraid, will come back and that people, who now don't feel like taking part in picnics, concerts and affairs, will feel assured and will start being active again.

Well, that's the argument regarding politics and the way in which it affects Lithuanian-American choruses. Let us see how much truth there is in it and what does it mean to us and what we can learn from it.

Opinion on Events in Lithuania

First, let us take this matter about Lithuania becoming a Soviet country because, in some sections, that really is a pressing issue that needs a bit of explanation.

Briefly, when Lithuania signed with the Soviet government, it had a distinct cutting influence among the Lithuanian people here in America.

A great number of people here felt glad that the Smetona government was out and that a new deal would now be in effect. They felt that their brothers, sisters and friends who remained in Lithuania would be better off under the new government.

On the other hand there were a number of Lith-Americans who didn't like what happened. Some of them owned estates in Lithuania which were confiscated by the government in order to be divided among the farmers. Some of them had interests in Lithuania businesses and in business deals with the old government. Some of the newspapers lost many subscriptions in Europe. Some of them had medals and were on the pension list of the government and so they, and all those who had well-to-do friends in the old country under the old government were angry.

Because of this factional differences among the Liths here were accentuated. You either were for or against Paleckis and the government, you either said yes or no to political questions.

I think there is no question but that this feeling has, to some extent, affected and influenced cultural activities among the choruses and Lithuanian communities, not so much the adult membership for they having friends and relatives in Lithuania, have a clearer idea as to what is going on, but it has affected the younger members.

First of all because, the younger generation, not being close to Lithuania and not as sensitive to what is going on as their parents are, is easily subjects to and affected by the propaganda that is constantly going on around us.

In every way, subtle and outright, the finger of suspicion is pointed at certain leading people. Because of their sympathies with the people of Lithuania they are branded politically and the demand is raised that they be set apart and that nothing be done in cooperation with them.

In this way, political issues and political feeling, is used to cause dissention within the membership, suspicion, distrust and even fear.

You sometimes find this sort of feeling quite common among some groups: a few members, generally young, get up and say: it's okay to sing and to hold dances, it's okay to have our groups going, but for god's sake stay away from politics or from anyone connected with politics. The great number of them believe, honestly and sincerely, that it's to the best interest of the chorus that its members, the Lithuanians, keep their mouths shut when it comes to talking about anything that concerns their lives, their country, our lives, our country.

This feeling, this keep quiet, don't say anything attitude is based upon one thing and generally this one thing only. They're afraid.

Well, they're afraid—of what? It's this: they believe that the Lithuanians as a minority group, as a language group and as a group that is emotionally concerned with the Soviet government in Lithuania—that group should act as if it had a guilty conscience and should lay low on all political questions. They're afraid of small-fry politicians who might move against them—they're afraid that public opinion might, in times of crisis, turn against them. This fear exists, and is an actuality which every chorus executive must acknowledge and cope with.

Isn't it possible many can ask, for us to hold dances and affairs without getting involved in politics?

There are many ways of looking at the question. Offhand one would say there's nothing difficult about dancing, singing and having a good time without getting mixed up in vital political movements of the day. We do it every time we go out.

In a few individuals this separation of political consciousness and individual activity may work, but not in groups.

For this is the thing we find now: whenever dances are held and a group conducts activity, we find that politics has plenty to do with the success of the dance or the activity. **The trouble is not in the type of activity and work the choruses and clubs do** (despite what don't do-anythings may say) **but in the effect foreign and domestic affairs have upon members who become frightened, despairing and confused.**

To understand this is important, for it means that our weaknesses that arise from misunderstandings on political lines can be corrected. It means that our difficulties are not in the nature of our work and activity but in the intellectual and emotional attitudes of our young people.

Since this is so it means that every such difficulty we face can be solved and corrected by explanation, by discussion and by facing of the facts.

Whenever the problem of political attitude in Lith-American groups arises, it must be faced, answered and explained. No person, no matter who he is, should be allowed to break up a chorus or group by injecting into organizational work biases and hatreds that injure the harmonious working of the group.

We are not interested in what this or that person thinks about this or that person's opinions. We are interested in maintaining our groups and our cultural activities in the face of ignorance, prejudice and fear.

We must reiterate that the freedom of individual expression, in the right of persons to speak up and say what they honestly think, and in the necessity of defending the democratic ideal of life, is the believes of our cultural organizations.

On that issue there can be no compromise—all other issues of political differences that arise out of fear and confusion, can be settled by discussion and explanation, honestly and openly.

PART II.

WHAT ARE WE STRIVING FOR?

The other week a friend of mine returned from a visit to a small town and I asked how the chorus was going.

"Not so good," he said, shaking his head.

"Why?"

"Well," he said, "most of the fellows are just interested in the bar, in getting pie-eyed every week and in loafing around. Most of the girls seem to be interested in nothing but the fellows."

That sort of an answer makes you think: maybe, after all, we're just wasting out time about choruses and in holding affairs and carrying on the club. Maybe we're wrong in thinking they're worth while because, it seems, a lot don't think so. Maybe we haven't got the right idea—and maybe a beer, a car and a girl is all that's important.

Most of us, at least the people I've come in contact with, way we've looked at the justification of the choruses. We took far granted that they exist, and have been rather smug in the that's that.

It sounds good and it's true—but it's not enough to satisfy me or any other young person belonging to a Lith group or taking part in the general Lith-American cultural movement.

So ask yourself: what, after all, are we striving for? What are these conferences, these picnics, dances, concerts, affairs, parties, socials, lectures, dramas, and so on for? What do we want from them? What good is it all?

This question, I want you to realize, is no idle bit of philosophizing to test your thinking. It is a question that every club, chorus and organization, that every member, must answer. **For upon that answer, in the long run, depends either the success or failure of our activities, of everything we have striven for and fought for. By answering correctly we can hope to survive.**

In a few cities the cultural and social movements of the Lithuanians has been weakened. In some cases choruses have ceased to function. Time and time again my friends, upon marriage, have dropped out of activity. Still others, upon entering or leaving college, upon beginning life on a broader scale, have decided the question for themselves: that the Lithuanian movement wasn't worth it.

Are they right?

If they are, what's wrong with us and what can we do about it?

If we want them to be active with us again—if we want choruses to function, and if we want the maintenance of Lithuanian culture, habits and tradition to be more than a stock cliche, it is time for us to think things over.

If people drop out it means that we have failed to offer something they want.

What is it?

First of all, I think, each man and woman wants more out of life than a chance to work, to eat, to sleep and to rest.

Each person I have ever known has within him a sense of the tragedy of life, and, even more, a sense of the dignity that comes with being an individual and a man.

This dignity, this consciousness of life in all its major aspects, comes out of a person in many ways. Go to the saloon where Lithuanian tailors, farmers, machinists, laborers and just plain workers sing. Listen to them and what they sing about: childhood in Lithuania, faint memories of people they knew, of good times they had, of their ambitions, their hopes, their lives when they came to America in their youth.

A man and woman want companionship, understanding, a chance to meet and mingle with people with common memories, common experiences. Why are picnics so popular? Not for the beers and drinks, for that could be had any time—but for simple pleasures of friendship, of emotions and feelings commonly experienced and enjoyed.

WHAT YOUNG PEOPLE NEED AND WANT

We want young people to join our choruses. What do they want and what can offer them? Crudely expressed, girls come because there are boys, and boys come because there are girls. But let us go into that a little deeper, what is needed by them? What do young men and women want?

I think it is this: levels upon which a young person can meet another and exchange ideas, feelings, experiences and emotions. Young people enjoy each other, love and marry because of ideas, feelings, experiences and emotions.

What does the Lithuanian cultural movement offer to them? What does it give to answer these basic human desires we have just touched upon? What should it offer?

The answer must be, I believe, that the Lithuanian movement must offer each person the chance to express himself as a human being—the chance to develope his personality and individuality with other human beings like himself.

This chance for expression is what we need. This is what everything we do is for—for the chance to be a human being, to fulfill each person's natural desires for beauty in life, for order, for understanding and sympathy in life.

How can this be done?

The things we do and our activity must center more upon these broad avenues of expression.

A dance and a meeting, a meeting and a dance—these things while important in themselves are not enough. In themselves they do not supply the real needs of the people—life is not made up of only dances and meetings.

These needs, these human needs, which I've tried to outline can be filled only by broadening out our activity to include all activities which are necessary to express human desire and human personality.

What are these activities?.

They manifest themselves whenever you do anything that makes you a finer, more intelligent and feeling person.

Don't be satisfied with dances and meetings—nothing lasting can be built on them alone. Every other phase of human experience must be gone into if what we do, if what every Lithuanian community and group does, is to draw closer to us the people who are slipping away.

Singing and music is one thing, but it must be singing and music that enriches everyone. A song carelessly sung upon a stage does no one any good. A play sloppily produced, childlishly directed and insincerely acted may amuse for a moment but afterwards each person in it will ask: So what? What did I get out of it? If we want anything lasting, if we want to get deeper into the people, every effort put into a song or play must be on a higher—more sincere, level. More effort must be put into it.

There are people of talent among us: we must develop and improve their avenues of expression, give them the chance to appear before the people. Some of you may say that the Lith people are not prepared to appreciate music and singing of a higher grade, that all they want is the polka and any old folk song—all right, give the people the chance to learn. Where are the demonstrations of good playing and good singing? Where are those who will explain to us just what Lithuania has given to the world in the way of music and culture? Where are our Lithuanian men of letters who can interpret modern life and tell us what they see, experience and feel? Where are our painters, our designers our artists who exhibit their work and show the people what they can do? Where are our dance groups? Our short story writers? Poets? Lecturers? Actors? Actresses? Thinkers? and dreamers? Where are the levels upon which our young people can meet each other and understand each other? Are picnics and dances

(Continued Page 4)

CLUB NEWS – ACTIVITIES – SPORTS – SOCIALS

ALL OUT FOR THE LITHUANIAN NEW YEARS EVE CELEBRATION

Ring in the New Year by attending the New Year's Eve Banquet and celebration to be held in Cicero at the Liberty Hall on 14th St. and 49th Court. The 2nd District of the LDS and the ALDLD District in conjunction with the LDS branch in Cicero and the Midwest Youth Council are sponsoring this affair.

Delicious turkey dinners will be served at the banquet.

Soloists have been invited to delight the attendants with musical renditions. Mrs. Abeck and Mrs. Dockus will sing several of their duet selections. There will be a few short talks by different speakers as to the purpose and meaning of the affair etc.

Those who are planning on making New Year's resolutions, bring your list and together with the others drink a toast that they may be kept for the duration of the New Year.

There will be community singing of many good old Lithuanian songs. The orchestra will swing out with a variety of music, including polkas, waltzes and whatever else may be required. So, for an evening of fun and enjoyment, round up your gangs and come out to the Liberty Hall and celebrate like you've never celebrated before.

Tickets can be purchased from any LDS member. Price, 75 cents in advance.

L.D.S. MERRY-GO-ROUND

Unscruplessly many have enjoyed the Christmas holiday by exchanging gifts and greeting one another. While to some it may have been just another day of rest.

This month not only brings holidays but it allows also for several L.D.S'ers birthdays. To Joe "Muke" Peculunas, Houston Zebraitis, Jessie Shaiko and Mary Shimkus old Father Time added another year. It may be a belated birthday greeting, nevertheless, it still is extended and may they await many more of them.

So many have been occupied by working in sweat-shops for manufacturers and concerns who have been doing a record smashing business this year during the rushing holiday season that a little time was allowed to even grasp a few moments to make new resolutions for the New Year.

As a reminder slip, a few lines in for dear L.D.S.: That you'll resolve to work ardently and practically in the future for the L.D.S.—Try to get new members in the LDS and by all means keep your branch activities on top. You will undoubtedly think of more and will add them to your list. By and by in the coming issues more will be announced of what the Midwest Youth Council has proposed to do this coming year. At the present time too many goodies have been consumed and holiday spirits are floating in the air to concentrate on work. Also the personal gossip is omitted until you become very naughty and smash your way into this column.

Bring your list of resolutions and friends to the New Years Eve banquet to Cicero, Liberty Hall on 14th Street and 49th Court where everyone will join into ringing in the New Year. A turkey dinner will be served and an enjoyable evening is at your disposal. The committee has arranged a musical program, of which out of town guests will render.

the only foundations upon which life is built? Of course not.

Where is the culture and dignity which is the justification, and practically the only justification for the Lithuanian movement?

NEED TO BROADEN ACTIVITIES

We have these things, you will say,—of course we do—too often like unwanted step—children that are obligations and difficulties. We have these activities, of course, I don't go the other extreme and say we have nothing.

The problem and duty before us is—the spreading and broadening of these activities, of this cultural heritage of ours.

In saying all this I am not casting any aspersion upon groups or individuals who have been leading our work—what I am doing and what I have been doing is saying one thing, and one thing alone: that the existence of our groups depends upon offering more and more to our membership the things which enable them to understand and appreciate human dignity and experience. In the final analysis, this dignity and experience can be had only through the cultural and intellectual activity which we must now turn our attention to.

It is, of course, difficult for an entire cultural movement to sit back one bright sunny day and take account of itself. None of us can say, "Now's the time to think," and presto! chorus, club and fraternal branch start thinking.

Marriage Alone Insufficient to Obtain Draft Exemption

Marriage is not sufficient ground for deferred classification—the registrant must show there is a dependent—State Draft Director Paul G. Armstrong said in a statement emphasizing that no local draft board classification is permanent.

"The deferment of any registrant," he said, "is subject to termination whenever the basis for such deferment ceases to exist. Every registrant must notify his board of any change which would require his reclassification.

"Also the local board will reclassify any registrant whenever it receives new information warranting such action. Reclassification also may occur as a result of any changes in the rules and regulations of the Selective Service Act."

Many Registrants Misinformed

Armstrong's statement was intended, he said to correct a general misunderstanding on the part of registrants concerning their classification. He said a great many believe that if they are married, they will be automatically deferred.

"Marriage itself doesn't constitute a deferment," he said. "Class III deferments can only come from dependency. It makes no difference when the man was married. If the wife is dependent on him for support, he should be deferred in class III.

Local Boards Decide Status

"However, the regulations plainly state that local boards shall be diligent in preventing registrants from evading military service when their status with respect to dependents does not warrant their deferment.

"Local boards are instructed to determine all questions of class III deferments with sympathetic regard for the registrant and his dependents."

Last but not least the LDS Midwest Youth Committee wishes all ye a **Happy and Prosperous New Year.**

The Greatest Navel Battle in The World

By Mike Quin

"Tell me, Murphy, what is democracy?" asked Mr. O'Brien.

"'Tis the right of free-born men to goveren themselves," said Mr. O'Brien.

"Then where does the Ford Motor Company or the Standard Oil Company fit in to democracy? Is there any democracy in them?"

"None whatever, O'Brien. Not a dime's worth, not a nickel's worth, not a penny's worth."

"But according to them, Murphy, democracy is their right to own as much property or wealth as they can get their hands on and rule over it with as much authority as an ancient Ceasar. It doesn't make sense."

"They love democracy, O'Brien, as long as they can rule over it through their lobbies and stooges. But as soon as the people take hold of things and start using the ballot box to vote themselves pay raises, they lose interest in democracy and start bellowing for fascism. That's what happened in Spain."

'Tis But A Navel

"Tell me, Murphy, why shouldn't we own the earth together and operate it democratically? There is plenty of oil and land and iron and cotton and lumber and tools and anytheing you can name. And we produced all these things by our own labor. Why shouldn't we own it all together?"

"We do own it all, O'Brien."

"Don't be foolish, Murphy. 'Tis all owned and partitioned off by the various millionaires and we have to hope they'll give us work or we can't live."

"How come they own it, O'Brien?"

"That they have the papers—the deeds and all."

"And suppose we tear up the papers or burn them?"

"You can't do that, Murphy. You'd have no way of telling what belonged to who."

"Yes you would, O'Brien." Murphy pulled out his shirt and exposed his navel.

"What the devil is this?" asked O'Brien.

"'Tis the secret of economics and sociology." said Murphy. "Every living person who's born has one, but few indeed know what it is."

"'Tis but a navel," said O'Brien.

"That is where you are mistaken," said Murphy. "The capitalistic propagandists would have us think it is no more than that. In reality it is our proof of birth—the supreme signature and seal of nature entitling every man or woman or child who can show one to an equal share in the goodness of the earth. It supersedes all deeds and mortgages and legal papers."

"Indeed it never occurred to me in that light."

"You should study Oriental philosophy, O'Brien. They have a famous statue of Budha contemplating his navel. And why, may I ask?"

"You've got me, Murphy. I have no idea."

"'Tis because the navel is the symbol of human equality. 'Tis the official badge of nature entitling man to walk erect on the earth."

Marx Had The Answer

I believe you're right, Murphy."

"Certainly I'm right. For centuries mankind was mystified by the statue of Budha contemplating his navel. They didn't grasp what it meant. Then along came a fellow named Karl Marx who figured it out."

"Then you mean that a navel has higher authority than the signature of a banker?"

"It is nature's own mark of certification, O'Brien, entitling you to eat, work and live. The seals and signatures of banks and corporations are of secondary importance."

"If what you say is true, Murphy—and I don't see how any sensible human being could deny it—then the lands and industrie are already our collective property. All we have to do is show our certifications of authority and demand justice."

"'Tis that simple, O'Brien."

"Aye, but suppose the bankers and millionaires won't recognize our certifications? Suppose they say they're forgeries?"

"In that case the law must be enforced, O'Brien. Already in Europe the people are waking up to the certifications of their right to live. They'll be demanding an accounting before it's over."

"What do you suppose will be the outcome?"

"In all probability, O'Brien, there will be the greatest navel battle in history. After that, men will own the earth together and operate it democratically for the good of all."

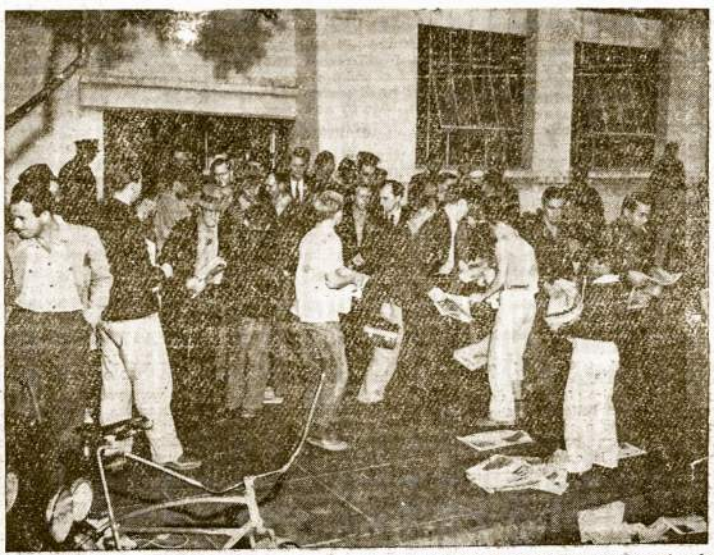

AIRCRAFT DRIVE BOOMS: Workers at the Douglas Aircraft Co. plant in Los Angeles get union literature from CIO organizers as the drive in the aircraft industry moves on, spurred by the Vultree strike victory.

Try using half pineapple juice and half water for basting pork roasts. It gives a new and different flavor. Or lay a slice or two of pineapple on top of the roast in the oven. A few cloves stuck into the meat before it goes in the oven will also make a fine contribution.

Salt is good for other things besides seasoning food. If your electric iron doesn't slide easily, or sticks on fabric, sprinkle loose salt on a piece of paper and run the iron across several times, hot.